

PRIJEDLOG

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/11 i 119/14), a u svezi s člankom 20. stavkom 6. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, br. 72/15) i člankom 15. točkom 14. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015.-stupio na snagu 09. rujna 2015., Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana _____ 2016. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu, koje je Upravno vijeće Hrvatske agencije za okoliš i prirodu usvojilo na 9. sjednici održanoj 15. siječnja 2016. godine.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Tihomir Orešković

OBRAZLOŽENJE

Člankom 19. stavkom 3. Uredbe Agencije za zaštitu okoliša („Narodne novine“, broj 75/02 i 84/14) i člankom 13. Statuta Agencije za zaštitu okoliša (broj dokumenta: 22-14-1566/UV od 15. rujna 2014.) propisano je da je Upravno vijeće Agencije za zaštitu okoliša podnosi Ministarstvu i Vladi jedanput godišnje izvješće o radu Agencije.

Upravno vijeće Agencije za zaštitu okoliša na svojoj 27. sjednici održanoj dana 09. travnja 2015. godine donijelo je Odluku o usvajanju Izvješća o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu (Broj dokumenta: 20-15/UV).

Vlada Republike Hrvatske je Odlukom o smanjenju broja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima i osnivanju Povjerenstva za provedbu racionalizacije sustava agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima (KLASA: 022-03/15-04/152, URBROJ: 50301-05/16-15-1) do 23. travnja 2015. godine odlučila da se Državni zavod za zaštitu prirode pripoji Agenciji za zaštitu okoliša.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je dalo suglasnost na predmetno Izvješće aktom KLASE: 351-01/15-29/15, URBROJ: 517-04-15-7 od 01. srpnja 2015. godine.

Slijedom navedenog, Uredbom o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/2015) osnovana je Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, a upisana u sudski registar sa danom 17. rujna 2015. godine.

Člankom 20. stavkom 6. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15) propisano je da se sve suglasnosti, odobrenja i drugi akti koji su izdani Agenciji za zaštitu okoliša i Državnom zavodu za zaštitu prirode prenose temeljem te Uredbe na Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu.

Člankom 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015. godine propisano je da Upravno vijeće podnosi Vladi Republike Hrvatske putem Ministarstva najmanje jedanput godišnje izvješće o radu Agencije.

Obzirom je Vlada Republike Hrvatske imala primjedbi na Izvješće, isto je izmijenjeno.

Upravno vijeće Agencije za zaštitu okoliša na svojoj 9. sjednici održanoj dana 15. siječnja 2016. godine donijelo je Odluku o usvajanju Izvješća o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu (Broj dokumenta: 29-16/UV).

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je dalo suglasnost na predmetno Izvješće aktom KLASE: 351-01/15-29/15, URBROJ: 517-04-16-14 od 14. ožujka 2016. godine.

Predlaže se prihvaćanje Izvješće o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu.

IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA
ZA 2014. GODINU

siječanj, 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD	- 3 -
1.1. OSNOVNI PODACI O AGENCIJI ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	- 3 -
1.2. DJELATNOST I OSNOVNI ZADACI	- 3 -
1.3. SVRHA IZRADE IZVJEŠĆA O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA	- 4 -
2. USTROJSTVO, LJUDSKI POTENCIJALI I INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA... - 5 -	
2.1. USTROJSTVO I UPRAVLJANJE	- 5 -
2.2. RESURSI	- 6 -
2.3. INFORMATIČKA I KOMUNIKACIJSKA TEHNOLOGIJA	- 8 -
3. USPOSTAVA I RAZVOJ INFORMACIJSKOG SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA - 10 -	
3.1. ODRŽAVANJE, NADOGRAĐNJA I RAZVOJ INFORMACIJSKOG SUSTAVA ZAŠTITE OKOLIŠA	- 10 -
3.2. AKTIVNOSTI PO INFORMACIJSKIM PODSUSTAVIMA	- 11 -
4. IZVJEŠĆIVANJE O STANJU OKOLIŠA	- 16 -
4.1. IZVJEŠĆE O STANJU OKOLIŠA U REPUBLICI HRVATSKOJ	- 17 -
4.2. NACIONALNA IZVJEŠĆA PO TEMATSKIM PODRUČJIMA	- 17 -
4.3. NACIONALNA LISTA POKAZATELJA (NLP)	- 19 -
4.4. MEĐUNARODNO IZVJEŠĆIVANJE	- 19 -
4.5. KOMUNIKACIJA S JAVNOŠĆU	- 22 -
5. MEĐUNARODNA I PROJEKTNJA SURADNJA	- 25 -
5.1. SURADNJA S EEA, EK, UNECE, EUROSTAT-OM	- 25 -
5.2. MEĐUNARODNI PROJEKTI	- 25 -
6. SURADNJA NA NACIONALNOJ RAZINI	- 28 -
6.1. SURADNJA S MINISTARSTVIMA, JAVNIM USTANOVAMA, ZNANSTVENIM I STRUČNIM INSTITUCIJAMA	- 28 -
6.2. SURADNJA S REFERENTNIM CENTRIMA	- 29 -
7. FINACIJSKO POSLOVANJE	- 30 -
ZAKLJUČAK	- 31 -
PRILOG: POPIS KORIŠTENIH KRATICA	- 32 -

1. Uvod

1.1. Osnovni podaci o Agenciji za zaštitu okoliša

Agencija za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je Uredbom o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša (Narodne novine, broj 75/02, 84/14) kao javna ustanova. Na temelju članka 31. Statuta Upravno vijeće Agencije donosi za svaku poslovnu godinu Plan i program rada kao i Financijski plan.

Agencija je osnovana za poslove prikupljanja i objedinjavanja prikupljenih podataka i informacija o okolišu, radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i održivog razvitka. Agencija je središnje informacijsko tijelo Republike Hrvatske za koordinaciju izvješćivanja i izvješćivanje Europske komisije o provedbi propisa zaštite okoliša. Nadalje, Agencija surađuje s Europskom agencijom za okoliš (u daljnjem tekstu: EEA) i izvješćuje u skladu sa zahtjevima Europske okolišne informacijske i promatračke mreže (EIONET).

1.2. Djelatnost i osnovni zadaci

Prema odredbama članka 4. Uredbe o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša, Agencija je osnovana radi:

- uspostave, razvoja, vođenja i koordinacije jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj;
- izrade Izvješća o stanju okoliša;
- vođenja odgovarajućih baza podataka o okolišu;
- praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša na nacionalnoj razini;
- prikupljanja i objedinjavanja podataka i/ili informacija o okolišu;
- vođenja Registra Unije, vođenja registra sustava za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje EMAS, te drugih baza i registara u sklopu informacijskog sustava zaštite okoliša;
- pripreme podataka za izradu dokumenata i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvojem;
- izrade stručnih podloga, odnosno suradnju na izradi dokumenata održivog razvoja i zaštite okoliša te izvješća koja se daju u vezi s provedbom tih dokumenata;
- obavljanja stručno-savjetodavnih poslova pri određivanju sadržaja, metodologije i načina praćenja stanja okoliša i vođenja jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša;
- suradnje s tijelima državne uprave, upravnim odjelima Grada Zagreba, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama s javnim ovlastima i drugim osobama, međunarodnim tijelima, institucijama i udrugama na izradi i realizaciji projekata i programa zaštite okoliša;
- provođenja, odnosno sudjelovanja u provedbi međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja zaštite okoliša kojih je Republika Hrvatska stranka, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje prema preuzetima obvezama;
- sudjelovanja u projektima i programima iz područja zaštite okoliša koji se provode na temelju međunarodnih ugovora;
- osiguravanja uvjeta za pristup informacijama o okolišu, kojima raspolaže i koje nadzire.

Djelatnost Agencije ostvaruju stručne službe koje su ustrojene na način propisan Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Javne ustanove Agencije.

Na temelju prikupljenih podataka izrađuju se izvješća o stanju okoliša koja predstavljaju podlogu za praćenje i vođenje politike zaštite okoliša i održivog razvoja na nacionalnoj razini. Na međunarodnoj razini, Agencija dostavlja setove podataka i izvješća prema tijelima Europske unije (u daljnjem tekstu: EU), te međunarodnim tijelima sukladno ugovorima Republike Hrvatske te koordinira nacionalno i cjelokupno međunarodno izvješćivanje o okolišu.

Temeljni sustav za upravljanje informacijama o okolišu je Informacijski sustav zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ISZO), čiji sadržaj, metodologiju, način praćenja stanja okoliša i način vođenja određuje Agencija u Programu vođenja ISZO. ISZO je strukturiran u četiri temeljne skupine: sastavnice okoliša, pritisci na okoliš, utjecaj na zdravlje ljudi i sigurnost te odgovori društva, čiji su sastavni dijelovi informacijski sustavi pojedinih tematskih područja unutar kojih se nalaze baze podataka o stanju okoliša.

1.3 Svrha izrade Izvješća o radu Agencije za zaštitu okoliša

Obveza izrade Izvješća o radu Agencije proizlazi iz Zakona o ustanovama (Narodne novine, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08) i Uredbe o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša (Narodne novine, broj 75/02, 84/14). Sukladno navedenim propisima, Agencija Izvješće o radu za proteklu godinu podnosi Vladi Republike Hrvatske. Osim navedenog, Agencija Izvješće o radu objavljuje na svojim internetskim stranicama te na taj način informira javnost o svom radu.

Praćenje izvršenja poslovnih aktivnosti definiranih unutar Plana rada Agencije, prati se u Godišnjem izvješću o dosadašnjem tijeku realizacije Programa *Dogradnja i razvoj ISZO i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*, Izvješću o provedbi plana izobrazbe i usavršavanja, Izvješću o provedbi plana službenih putovanja te Izvješću o provedbi plana javne nabave.

2. Ustrojstvo, ljudski potencijali i informacijska tehnologija

2.1. Ustrojstvo i upravljanje

Unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije su:

- Ured ravnatelja,
- Sektor praćenja stanja okoliša,
- Sektor razvoja informatičkih sustava,
- Sektor razvoja, projekata i međunarodne suradnje,
- Sektor općih poslova.

Upravljanje Agencijom

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj. Upravno vijeće upravlja Agencijom te svoje odluke donosi na sjednicama.

Članovi Upravnog vijeća u 2014. godini bili su prof. dr. sc. Goran Heffer, Jasenka Nećak, dipl. ing., Silvia Cikoš dipl. iur., dr. sc. Mirjana Matešić, dipl. ing. i Hana Mesić, dipl. ing., dok je dužnost ravnatelja obnašao prof.dr.sc. Neven Voća.

U listopadu 2014. godine dolazi do promjene u sastavu članova Upravnog vijeća. Odlukom ministra zaštite okoliša i prirode od dana 16.10.2014. godine Klasa: 080-09/14-01/45 Urbroj: 517-03-1-1-14-2, član Upravnog vijeća prof. dr. sc. Goran Heffer, koji je obnašao funkciju predsjednika Upravnog vijeća, razriješen je članstva na osobni zahtjev. Za novog člana imenuje se mr. sc. Marija Šćulac Domac Klasa: 080-09/14-01/45 Urbroj: 517-03-1-1-14-3. Na sjednici održanoj 16. prosinca 2014. godine imenovana je izabrana za predsjednicu Upravnog vijeća Agencije.

U 2014. godini održano je ukupno 9 sjednica Upravnog vijeća na kojima su se članovi Upravnog vijeća upoznali sa svim aktivnostima i projektima Agencije. U prvom tromjesečju 2014. godine Upravno vijeće je usvojilo *Izvješće o radu i godišnje financijsko izvješće Agencije za zaštitu okoliša za 2013. godinu*, *Plan nabave Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu* te tromjesečna financijska izvješća. Rebalans Proračuna proveden tijekom ožujka 2014. godine (Narodne novine, broj 39/14), donio je potrebu razmatranja i rebalansa *Plana nabave za 2014. godinu*.

U okviru svojih nadležnosti, Upravno vijeće razmatralo je projektne prijedloge iz djelatnosti Agencije i dalo suglasnost na iste.

Tijekom 2014. godine, izmijenjeni su opći akti Agencije i to: *Uredba o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša* (Narodne novine, broj 75/02) na način da je istom usklađena djelatnost Agencije s novim *Zakonom o zaštiti okoliša* (Narodne novine, broj 80/13) i ostalim posebnim propisima. Osim navedenog, Agencija je usvojila novi *Statut* uz suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) koji je stupio na snagu u listopadu 2014. godine. Nadalje izrađen je *Pravilnik o poslovnoj tajni* i *Pravilnik o zaštiti arhivskog i registraturnoga gradiva Agencije za zaštitu okoliša*.

Agencija u drugom tromjesečju 2014. godine u potpunosti preuzima obavljanje računovodstvenih poslova od ugovornog računovodstvenog servisa. Navedeno je imalo za cilj optimiziranje i ubrzanje procesa provedbe računovodstvenih poslova što je pridonijelo učinkovitijem uvidu u status realizacije proračunskih sredstava.

Dodatnim kadrovskim jačanjem i osiguranjem potrebnih resursa, Agencija razvija nove komponente ISZO-a, koje olakšavaju i osiguravaju brže i učinkovitije upravljanje i održavanje sustava, uz smanjenje troškova izgradnje i daljnjeg razvoja istog.

Osim nadogradnje ISZO-a, radnici Agencije samostalno doprinose razvoju i unaprjeđenju poslovanja izradom praktičnih aplikacija poput: Aplikacije za planiranje službenih putovanja, Aplikacije za planiranje edukativnih aktivnosti, Aplikacije za ažuriranje primjenjive zakonske regulative te Aplikacije automatiziranog sustava prijave na radionice u organizaciji Agencije.

S ciljem pravovremene informiranosti javnosti o pojedinim informacijama tematskih područja osigurani su alati za automatizirano praćenje promjena na internetskim stranicama Agencije.

Projektom *Zeleni ured* potaknuto je racionalno korištenje opreme (tonera i papira), kao i energije (struje, vode, električne energije i plina) uz obvezu provođenja stalnog godišnjeg smanjenja relativne potrošnje energenata i materijala za 3%. Ovim projektom, kao i projektom „*Skupljajmo čepove*“, gospodarenje otpadom usmjereno je na razdvajanje otpada i njegovu predaju ovlaštenom sakupljaču, dok je ekološki pristup naglašen korištenjem ekološki prihvatljivih sredstava za čišćenje i održavanje. Projektom „*Unaprjeđenje upravljanja imovinom*“ provedene su radnje kojima je cilj ustanoviti točno stanje nefinancijske, poglavito dugotrajne imovine Agencije, nadalje, bilo je potrebno odrediti procedure zaprimanja i rashoda imovine, što je preduvjet za daljnji plan uvođenja identifikacije fizičke imovine bar-kod naljepnicama tj. Centralnog digitalnog sustava inventara.

Agencija je u 2014. godini nastavila s provedbom projekata predviđenih Programom „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*„. Program se sastoji od tri komponente i to: *Informacijski sustav zaštite okoliša, Izvješćivanje o stanju okoliša te Informatizacija Agencije*. Njegov je cilj prilagodba informacijskog sustava i podataka izvještajnim obrascima i procedurama posebice u izvješćivanju prema Europskom registru onečišćavanja okoliša (EPRT), ali i ostalim registrima i zahtjevima iz područja zaštite zraka i klimatskih promjena.

Od poslova koji se tiču područja zaštite klime ističemo uspostavu centralnog repozitorija za obveznike sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, uspostavu baza Registra pravnih i fizičkih osoba za TOOS ili F-plinove i Registra ovlaštenih osoba za TOOS ili F-plinova, kojima su stvoreni preduvjeti Ministarstvu za on-line unos i ažuriranje podataka.

Nastavljena je izgradnja Informacijskog sustava za gospodarenje otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13) i dr. sukladno pravnoj stečevini europske unije i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska potpisnik.

Provedba projekata u 2014. godini obilježena je pokretanjem pojedinačnih projekata. Ukupno je pokrenuto i ugovoreno 24 projekta ukupne vrijednosti 7.878.571,66 kuna, od kojih je potpuno i/ili fazno realizirano 6 projekata ukupne vrijednosti 761.000,72 kn. Ostali projekti koje je Agencija vodila pobliže su opisani u točkama 3., 4., i 5. ovog Izvrješća o radu.

Na zahtjev Ministarstva, Agencija je poduzela niz aktivnosti kako bi realizirala projekt Ministarstva za objedinjavanje svih institucija u njihovoj nadležnosti (Ministarstvo, FZOEU, Agencija i DZZP) na jednoj lokaciji. Projekt selidbe započeo je dana 01.04.2014. godine, ali nije završen do kraja godine (dokaz o istom je potpisana projektna povelja br. 78-14-1734/95).

2.2. Resursi

Ljudski potencijali

Prvog siječnja 2014. godine u Agenciji radilo je ukupno 69 djelatnika, a trideset i prvog prosinca 2014. godine 70 djelatnika.

Tijekom godine Agencija je provela ukupno 3 natječaja. Natječaji su se provodili zbog kadrovskih promjena nastalih sporazumnim prestankom radnog odnosa, te odlaskom djelatnika na porodičnu dopust. Svi natječaji provedeni su sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske, uz suglasnost Ministarstva. Nadalje, Agencija je tijekom godine, sukladno Zakonu o poticanju zapošljavanja i na

temelju *Mjera aktivne politike zapošljavanja*, primila na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa 8 polaznika.

Obrazovanje

Sukladno svojoj djelatnosti, Agencija ima potrebu interdisciplinarnog pristupa poslovanju sa širokim spektrom stručnosti i profila svojih radnika čime se osigurava kvalitetniji i stručniji pristup rješavanja poslova i radnih zadataka.

U obrazovnoj strukturi zastupljeno je 90% radnika sveučilišnog obrazovanja dok svega 10% radnika srednjoškolskog obrazovanja. S obzirom na prirodu i potrebu poslovanja Agencije izrađuje se *Plan izobrazbe* kojim se nastoji osigurati daljnje usavršavanje i stjecanje znanja radnika sudjelovanjem na tečajevima, predavanjima, seminarima, radionicama, kongresima. Polazeći od gore navedenog provedeno je više od 94 vrste stručnih usavršavanja na kojima je ostvareno 270 različitih obrazovnih aktivnosti. Važno je naglasiti kako je praćenje stručne literature i samoeduciranje neophodna aktivnost svih djelatnika za ispunjenje izvještajnih obveza.

Sudjelovanjem na brojnim stručnim radionicama EIONET-a, djelatnici Agencije stekli su konkretna znanja potrebna pri ispunjavanju obveza međunarodnog i nacionalnog izvještavanja o stanju okoliša, čime se stječe mogućnost razmjene znanja i iskustva s ogromnim brojem stručnjaka, u najvećoj i vjerojatno najrelevantnijoj informacijskoj "mreži" za okoliš na svijetu. Za potrebe ispunjenja svih propisanih obaveza, radnici su se po tematskim područjima educirali putem redovnih radionica i radnih skupina Europske agencije za okoliš, dok je koristeći program Europske unije koji pruža kratkoročnu tehničku pomoć na području usklađivanja, primjene i provedbe zakonodavstva Europske unije - Taix program, (npr. o Direktivi o industrijskim emisijama) provedena studijska posjeta Study Visit on IED (Industrial Emission Directive), u Beču, 20.-24.10.2014. godine.

Provedene su interne ISO edukacije s ciljem unaprjeđenja vođenja poslovanja i provedbe projektnih i redovnih aktivnosti. Nastavljeno je s povećanjem razine znanja engleskog jezika kako bi se olakšalo praćenje rada u međunarodnim tijelima, te korištenje nalogata, smjernica i priručnika iz nacionalnih propisa, propisa EU i međunarodnih ugovora.

Uz navedeno, dio radnika proširio je svoja znanja kroz usavršavanje programskih jezika (JavaScript i CSS3) i administraciji baza podataka (Microsoft SQL) čime su osigurani uvjeti za proširenje opsega aktivnosti Agencije s ciljem samostalnog internog razvijanja dijela informatičkih rješenja i aplikativnih sustava.

Nadalje, zbog obveze vođenja velikog broja raznovrsnih projekata, Agencija je organizirala usavršavanje radnika prema metodologiji projektnog vođenja po standardu PMI (eng. Project management Institute) za djelatnike – voditelje provedbe projekata u Agenciji. Isto tako, djelatnici Agencije educirali su se sudjelovanjem na radionicama organiziranim od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: MRRFEU) i Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (u daljnjem tekstu: SAFU) o temama vezanim za provedbu projekata te tečajeve engleskog jezika, dok je u organizaciji Ministarstva provedena TAIEX Radionica o LIFE programu za okoliš i klimatske aktivnosti, održanom 7. i 8. srpnja 2014. u Zagrebu.

Projekti kojima Agencija upravlja doveli su do potrebe primjene matrične vrste organizacije rada koja uvjetuje novu organizaciju komunikacije u odnosu na dosad prisutnu funkcionalnu organizaciju rada. Organizacija raznovrsnih stručnih i profesionalnih znanja na istom zadatku uvjetovana je potrebom dodatnih usavršavanja, posebice glede načina i vrste komunikacije s fokusom na on-line okruženje.

Standardizacija i unaprjeđenje načina poslovanja

Agencija ima sustav poslovanja certificiran po međunarodnim ISO normama: ISO 9001 *Upravljanje kvalitetom poslovanja*, ISO 14001 *Upravljanje okolišem* te ISO 27001 *Upravljanje informacijskom sigurnošću*. Tijekom 2014. godine Agencija je svoje sustav kontinuirano nadograđivala sukladno zahtjevima predmetnih normi.

Tijekom godine uspješno su provedeni interni auditi cjelokupnog sustava sukladno zahtjevima predmetnih normi. S obzirom, da je krajem 2013. godine došlo do promjene i novog izdanja norme ISO 27001, u 2014. godini sustav je nadograđivan i unaprjeđivan sukladno novom izdanju predmetne norme. Osim navedenog, Agencija je provela integriranu recertifikaciju sustava sukladno zahtjevima sve tri norme, i integraciju sustava triju normi u jedan cjeloviti sustav.

2.3. Informatička i komunikacijska tehnologija

Informatičko-komunikacijski sustav Agencije osigurao je platformu za kontinuiranu nesmetanu provedbu svih poslovnih procesa i aktivnosti. Komponente sustava, kojeg čine fizički i virtualni poslužitelji, poslužitelj baze podataka, aplikacijski poslužitelj, poslužitelj e-pošte te vatrozid, redovito su održavani radnjama i aktivnostima koje su uključivale provedbu nadogradnji, ali i kontrolnih te preventivnih radnji za siguran rad cjelovitog ICT sustava.

Aktivnosti na osiguranju komunikacijske komponente ICT sustava, podrazumijevale su osiguranje stalne fiksne i mobilne telefonske te internetske veze, nadzor njihova funkcioniranja, upravljanje i administriranje cjelokupnom informatičkom infrastrukturom, održavanje ispisnog sustava uz nabavu tonera i zamjenskih dijelova.

Sustav potpore *Helpdesk*, kroz daljnju nadogradnju i održavanje, osigurao je identifikaciju, prijavu i praćenje statusa zahtjeva svih djelatnika i aktivnosti definiranih u Agenciji. Sustav potpore *Helpdesk*, uz navedeno, primijenjen je i kao *platforma* koja uz postojeće funkcionalnosti osigurava prijedloge, mogućnosti, zahtjeve za poboljšanjima, nadogradnjama i održavanja komponenti Informacijskog sustava zaštite okoliša tj. tematskih sustava i baza podataka. S ciljem poboljšanja i institucionaliziranja komunikacije s obveznicima i korisnicima ISZO-a, *Helpdesk* sustav nadograđen je za *vanjsku podršku dionicima* tematske cjeline sektorskih pritisaka čime se osigurala brža analitika zahtjeva kao i samo otklanjanje pogrešaka i podrška vanjskim korisnicima i javnosti. Navedenom nadogradnjom ostvaren je cilj povišenja kvalitete poslovanja i profesionalnog pristupa podrške obveznicima.

Projekt uvođenja ICT sustava potpore za e-pisarnicu je zaustavljen iz razloga pokretanja istovjetnog rješenja tj. sustava u okviru Sporazuma o *Uspostavi Zajedničke platforme – integrirani informatičko telekomunikacijski (ITK) sustav zaštite okoliša i prirode*. Potpisnici navedenog sporazuma, Klasa 003-04/14-01/01, Urbroj 517-01-14-1 od 12. svibnja 2014. godine su Ministarstvo /FZOEU/DZZP/Agencija. Odgovornost provedbe nabave i implementacije navedenog rješenja preuzeo je FZOEU.

Pouzdanost cjelokupnog informatičkog sustava unaprijeđena je nabavom UPS uređaja. Kvaliteta i stupanj informacijske sigurnosti povećan je dodatnom nabavom i implementacijom vatrozida "sljedeće generacije" koji je osigurao viši stupanj zaštite cjelokupnog ICT sustava, te njegov kvalitetniji nadzor uz olakšano i optimizirano upravljanje serverskom infrastrukturom. Nadzor i optimiranje prometa kroz novi sustav vatrozida u potpunosti je prenesen na Odjel informatičke potpore Agencije čime je osigurana potpuna samostalnost u upravljanju i administraciji dijela ICT sustava od strane radnika Agencije.

U 1. fazi provedbe projekta *Rekonstruiranja komunikacijske platforme iSite* nadograđena je nova verzija Sharepoint platforme za kolaboraciju dokumenata, višekorisnički rad i izradu inačica dokumenata te procese osiguranja pregleda i suglasnosti na svu dokumentaciju. Ovim postupkom stvoreni su preduvjeti za instalaciju novih tijekova rada u nastavku projekta i proširenje primjene platforme za zajednički rad i kolaboraciju dokumenata.

Razvoj ICT komponente kroz Program *Dogradnje i razvoja Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša* je proveden uspješno završenim projektima Komponente 1:

- nabava novih licenci za GIS programske alate,
- nabava novih licenci za Microsoft programske alate
- proširenje funkcionalnosti Service Helpdesk sustava na SharePoint portalu - Faza 2 i Faza 3 te
- nabava hardvera.

3. Uspostava i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša

3.1. Održavanje, nadogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša

Informacijski sustav zaštite okoliša je decentralizirani, ali integrirani informacijski sustav dostupan kroz jedinstveni internetski portal, koji se temelji na mreži davatelja informacija i podataka putem kojeg se informacije i podaci zajednički koriste. Na informatičkoj razini ISZO-a podrazumijeva međusobno povezane elektroničke/digitalne baze podataka, aplikacija i izvora podataka o stanju i opterećenjima pojedinih sastavnica okoliša, prostornim obilježjima i drugim podacima i informacijama važnim za praćenje stanja okoliša na nacionalnoj razini. Sukladno *Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša* („Narodne novine“, broj 68/08), strukturiran je u četiri temeljne skupine: sastavnice okoliša, pritisci na okoliš, utjecaj na zdravlje ljudi i sigurnost te odgovori društva, koji su podijeljene na 11 tematskih područja.

Na kraju 2014. godine, informacijski sustav je sadržavao 67 baza podataka (prostornih i alfanumeričkih), 47 aktivnih sustava ISZO-a te 13 arhiviranih baza podataka. Razvoj informacijskog sustava ima za ciljeve poboljšanje informatičke infrastrukture cjelokupnog ISZO-a, uspostavu novih i povezivanje postojećih baza podataka, te konačno njihovu sustavnu integraciju vodeći računa da su subjekti prikupljanja različiti obveznici i institucije. U mjeri u kojoj je bilo moguće, nastavljeno je s izradom servisa koji omogućuju prikaz prostornih podataka, što je intenzivirano donošenjem *Zakona o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka* („Narodne novine“, broj 56/13).

Dodatni razvoj ISZO-a temeljio se i na Programu „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“, sufinanciranog od strane FZOEU. U komponenti 1. *Unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite okoliša* ugovoreno je 17 projekata u vrijednosti od 3.831.369,16 kn u 2014. godini.

U 2014. godini izrađen je *Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske 2014.-2017. godine*, na temelju *Uredbe o Informacijskom sustavu zaštite okoliša*. Na Program je Ministarstvo uprave dalo pozitivno mišljenje Klasa: 650-01/14-01/27; Urbroj 515-05-02-02/2-14-2; Agencija broj: UR. BR. 30-14-4218/U, dok je Ministarstvo dalo suglasnost na navedeni Program, 10. prosinca 2014. godine Klasa: 011-04/14-01/164; Urbroj 517-04-14-25, nakon čega je Program objavljen na internetskim stranicama Agencije.

Realizacija Programa „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“ odvijala se kroz tri osnovne komponente: *Komponenta 1. Unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite okoliša*, *Komponenta 2. Unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* i *Komponenta 3. Informatizacija Agencije za zaštitu okoliša*. Tijekom ožujka 2014. godine, Agencija je sukladno Ugovoru s FZOEU, ispunila svoju obvezu i podnijela Izvještaj o provedbi Programa za 2013 godinu.

Provedba *Komponente 1. Unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite okoliša* ima u fokusu nadogradnje i povezivanja informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske za potrebe povezivanja baza podataka i sustava, te nadogradnju i povezivanje informacijskog sustava zaštite okoliša za potrebe izrade izvješća (e-reporting sustavi) i kao potpora poslovnim procesima u zaštiti okoliša. Tijekom 2014. godine u provedbi se nalazilo 8 projekata s ukupno 15 podprojekata, od kojih su 4 završena u 2014. godini, a ostali nastavljaju s provedbom u 2015. godini. Svrha pokrenutih projekata je omogućivanje cjelovitog uvida u stanje okoliša i opterećenje pojedinih sastavnica okoliša uspostavom modernog i efikasnog informacijskog sustava prikupljanja, obrade te razmjene podataka i informacija o okolišu na nacionalnoj razini te uključivanje u europski sustav razmjene podataka o okolišu primjenom modernih komunikacijskih tehnologija uz osiguranje brzog i jednostavnog pristupa informacijama svim zainteresiranim stranama.

Komponenta 3. Informatizacija Agencije za zaštitu okoliša tijekom 2014. godine obuhvaćala je provedbu projekta *Nadogradnja, nabava, razvoj te optimizacija strojne i programske infrastrukture* s 7 podkomponenti. Ovim projektom provedena je nabava, razvoj i nadogradnja računalno - komunikacijske opreme, uz racionalizaciju i modernizaciju sustava te povećanje kvalitete razvoja ISZO-a primjenom ICT standarda i smjernica e-Hrvatska. Projekti ove komponente su razvijali nužnu infrastrukturu za razvoj modernog informacijskog sustava prikupljanja, obrade, razmjene podataka i informacija o okolišu na nacionalnoj razini, i osigurali infrastrukturu za uključivanje ISZO-a u europski sustav razmjene podataka o okolišu.

Nastavljen je rad na projektu *Razvoja i unaprjeđenja središnjeg informacijskog sustava zaštite okoliša kroz unaprjeđenje i nadogradnju Registra matičnih podataka (SUMP) i Centralnog pristupa obveznika tzv. Authentication, Authorization and Access (AAA)*, koji će omogućiti određivanja jedinstvenih korisničkih prava obveznicima unosa podataka kao i svim ostalim korisnicima. Po pripremi i odobrenju projektnog zadatka za nadogradnju sustava, provedeno je javno nadmetanje, validacija pristiglih ponuda, odnosno odabir najpovoljnijeg izvođača i ugovaranje.

3.2. Aktivnosti po informacijskim podsustavima

Osnovne aktivnosti nužne za funkcioniranje informacijskih podsustava uključivale su provedbu aktivnosti preventivnog, adaptivnog, korektivnog i perfektivnog održavanja, što je bilo popraćeno projektima tijekom kojih su povećane funkcionalnosti informacijskih podsustava.

Unaprjeđenja *Informacijskog sustava zaštite zraka* bila su usmjerena izgradnji potpuno novog modernijeg i automatiziranijeg informacijskog centralnog sustava *izvješćivanja o kvaliteti zraka (e-Reporting)* prema nacionalnoj legislativi i prema zahtjevima Europske komisije. Provedenim mjerama osiguran je pristup svim raspoloživim podacima o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku s državnih mjernih postaja i lokalnih mjernih postaja prema institucijama nadležnim za poslove zaštite okoliša te stručnoj i široj javnosti.

Uspostavljen je novi sustav i za potrebe informacijskog sustava *izvješćivanja o emisijama onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora prema nacionalnoj legislativi i prema Europskoj komisiji* te je omogućen pristup svim raspoloživim podacima o koncentracijama onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (velikih točkastih izvora) institucijama nadležnim za poslove zaštite okoliša te stručnoj i široj javnosti.

Aktivnostima nadogradnje *informacijskog sustava izvješćivanja o kvaliteti tekućih naftnih goriva* prema nacionalnoj legislativi i prema Europskoj komisiji osiguran je pristup svim raspoloživim podacima o kvaliteti tekućih naftnih goriva prema institucijama nadležnim za poslove zaštite okoliša te stručnoj i široj javnosti.

Tijekom cijele godine osigurano je preventivno i adaptivno održavanje aplikacijskog sustava čime je postignut nesmetan i neprekinut rad te provjera i kontrola rada sustava, posebno na *Bazi podataka o hlapivim organskim spojevima, Bazi podataka o kvaliteti goriva na benzinskim postajama i terminalima i Bazi podataka o bojama i lakovima koji se koriste u graditeljstvu i proizvodima za završnu obradu vozila*.

Radovi na *Informacijskom sustavu klimatskih promjena* obuhvaćali su izradu tehničkih i provedbenih zahtjeva s ciljem uspostave i upravljanja centralnim repozitorijem dokumentacije obveznika sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova te unaprjeđenja cjelokupnog jedinstvenog sustava za praćenje emisija odliva stakleničkih plinova.

U okviru *Informacijskog sustava klimatskih promjena* uspostavljen je potpuno nov portal: *Portal s bazama podataka o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima* te je

omogućen pristup, pregled i unos podataka. Portal sadrži sljedeće baze uz mogućnost javnog pristupa: *Registar pravnih i fizičkih osoba - obrtnika (REG 1)*, *Registar ovlaštenih osoba - servisera (REG 2)* i *Popis Centara za obavljanje djelatnosti prikupljanja, obnavljanja i uporabe kontroliranih tvari i/ili fluoriranih stakleničkih plinova (Popis Centara)*. Dodatne nadogradnje Informacijskog sustava klimatskih promjena bile su usmjerene integraciji informatičkog sustava izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova.

Razvojna komponenta poslova na *Informacijskom sustavu postrojenja i emisija* je uzrokovana potrebom usklađenja s izvještajnim obvezama prema nacionalnim, međunarodnim i EU propisima. Provedena je treća nadogradnja *Registra onečišćavanja okoliša (ROO)*, kao i nadogradnja javnog preglednika *Registra onečišćavanja okoliša (ROO)* i nadogradnja *Hrvatskog nacionalnog portala registra onečišćenja okoliša (HNPROO)*, a daljnjim znatnim funkcionalnim nadogradnjama postojećeg sustava ROO uspostavljena je mogućnost izvješćivanja iz ROO u opsegu potrebnim za izradu E-PRTR izvješća. Poslovi na *Informacijskom sustavu postrojenja i emisija* također su bili usmjereni i na preventivno i korektivno održavanje aplikacijskog sustava *Registra onečišćavanja okoliša*. Periodičkim provjerama i kontrolama je osigurana ispravnost rada sustava.

Nastavljeni su radovi na unaprjeđenju i nadogradnji *Registra postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari* i *Očevidnik prijavljenih velikih nesreća (RPOT/OPVN)*, čime je postignut transparentan pregled, dostupnost i pristup svim raspoloživim podacima baza *Registra onečišćavanja okoliša*, kao i *Registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari*, *Očevidnika prijavljenih velikih nesreća* i pregleda *Eksploatacijskih i istražnih polja mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj*.

Vizualizacija svih postojećih prostornih podataka unutar svih baza ISZO, započeta je izradom webGIS preglednika za *Registar postrojenja u kojima se nalaze opasne tvari* i *Preglednik očevidnika prijavljenih velikih nesreća*. Uspostavljeni su web servisi (WMS/WFS) prostornih podataka, uz poštivanje prava javnosti na pristup informacijama te načela INSPIRE Direktive. Osigurana je standardizacija sustava za razmjenu prostornih podataka s javnošću i to internim stručnim resursima koji su implementirali sustav.

Započeto je s unaprjeđenjem webGIS preglednika *Eksploatacijskih i istražnih polja mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj*. Sve ove aktivnosti su usmjerene omogućivanju transparentnog pregleda i dostupnosti raspoloživim podacima kroz prostorni preglednik i geoinformacijski sustav.

Uspostavljena je potpuno nova komponenta ISZO, *Helpdesk* sustav potpore za Industriju i energetiku u sklopu *Informacijskog sustava postrojenja i emisija*. Navedeni sustav namijenjen je kao podrška obveznicima unosa podataka, nadležnim tijelima te stručnoj i ostaloj zainteresiranoj javnosti. Njegovom primjenom moguće je dokumentirati prijavu događaja koje uspoređuju rad obveznika, pratiti rješavanje zahtjeva i izvještavati o događajima te pružiti bržu i učinkovitiju reakciju u slučaju unaprjeđenja sustava ili njegovog popravaka.

Korisnicima je omogućeno postavljanje pitanja, pretraživanje i čitanje često postavljenih pitanja za sljedeće sustave tematskog područja sektorskih pritisaka:

- *Registar onečišćavanja okoliša,*
- *Registar postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari,*
- *Očevidnik prijavljenih velikih nesreća,*
- *Očevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja te*
- *Strateške karte buke.*

Nastavljeno je s redovitim održavanjem postojećih baza *Informacijskog sustava biološke raznolikosti* unosom potrebnih podataka vezanih za Katalog vrsta.

Pokrenut je novi projekt *Uspostave izgradnje GIS sustava kao potpora definiranju pritisaka i prijetnji na prirodne vrijednosti* koji će osigurati sustav za pregled i dostupnost svih relevantnih podataka o pokazateljima biološke raznolikosti u Republici Hrvatskoj.

Pored preventivnog i korektivnog održavanja aplikacijskog sustava *Informacijskog sustava mora*, osigurane su i funkcionalne nadogradnje *Baze podataka kakvoća mora za kupanje i Baze pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture u Republici Hrvatskoj*, nužne radi ispunjavanja izvještajnih obveza prema EEA i EK sukladno zahtjevima BWD i MSFD direktiva koje su prenesene u nacionalno zakonodavstvo putem Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (Narodne novine, broj 112/14) te Uredbe o kakvoći mora za kupanje (Narodne novine, broj 73/08) odnosno Uredbe o kakvoći voda za kupanje (Narodne novine broj 51/14). Pored unaprjeđenja funkcionalnosti sustava koji upravlja navedenim bazama, poboljšana je i vizualni prikaz podataka tj. geoinformacijski preglednik.

Razvoj *Informacijskog sustava tla i zemljišta* postignut je daljnjom izgradnjom *Sustava CORINE baze podataka o pokrovu zemljišta*. Izrađena je verifikacija podataka interpretiranih iz satelitskih snimaka te je provedeno poboljšanje 6 tematskih baza podataka tzv. *HR Slojevi* i 2 nove baze pokrova zemljišta CORINE, koja predstavljaju ukupni uvid u status pokrova zemljišta i promjena za referentnu 2012. godinu. Sve navedene baze su prošle tematske i topološke kontrole u EU, te su i službeno prihvaćene od strane EEA.

Nadogradnja sustava koji upravlja navedenim bazama odnosila se na uspostavu web servisa (WMS/WFS) prostornih podataka o pokrovu zemljišta Republike Hrvatske, uz uvažavanje prava javnosti na pristup informacijama i načela INSPIRE Direktive koja je prenesena u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (NIPP, Narodne novine, broj 56/13).

Nastavljen je rad na izradi potpuno novog webGIS preglednika za CORINE baze podataka, prilagođenog potrebama stručne javnosti. Navedeni novi sustav osigurat će izvršavanje analitičkih funkcija i analizu izrađenih baza. Uslijed nepostojanja nacionalnog sustava i standarda praćenja promjena stanja pokrova zemljišta, sustav razvijen prema CORINE metodologiji, jedini je koji osigurava informaciju o stanju pokrova zemljišta Republike Hrvatske.

U 2014. godini započeo je razvoj webGIS preglednika za tematsko područje tlo. Navedeni sustav osigurat će brže i učinkovitije planiranje projekata i zahvata u prostoru te će ubrzati procjenu utjecaja zahvata. Daljnje aktivnosti na razvoju webGIS servisa omogućit će razmjenu podataka sa stručnim i javnim institucijama.

Unutar *Informacijskog sustava gospodarenja otpadom* uspostavljen je, na inicijativu Ministarstva i FZOEU, Centralni informacijski sustav upravljanja informacijama o odlagalištima otpada (CSUIO) čime su osigurani pouzdani, točni i pravovremeni podaci i informacije o odlagalištima otpada za nadležna tijela, stručnu i širu javnost.

Dodatno uspostavljenim web servisima (WMS/WFS) prostornih podataka, omogućena je javna dostupnost i razmjena podataka o odlagalištima otpada, odnosno informacije o njihovim lokacijama. Time su uspostavljeni temelji za povezivanje podataka CSUIO sa sustavima podataka FZOEU te sa sustavom prostorno-planske dokumentacije i katastarskim podacima.

Uspostavom potpuno nove komponente informacijskog sustava zaštite okoliša pod nazivom *Pregled i praćenje ključnih provedbenih indikatora (KPI) realizacije projekata na području zaštite okoliša* omogućena je javna dostupnost informacija o trendovima i ključnim pokazateljima poslovanja s ciljem informiranja šire i stručne javnosti o statusu provedbe projekata i mjera zaštite okoliša, poglavito s

podacima o elektroničkom i komunalnom otpadu, podacima o primarnoj selekciji otpada i reciklažnim dvorištima, količinama otpada i podacima o sufinanciranju sanacija odlagališta.

Započete su aktivnosti oko uspostave nacionalnog informacijskog sustava *Očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) i pratećih listova*, izradom specifikacije navedenog sustava i provedbom postupka javne nabave. Provedbene aktivnosti uspostave bit će realizirane u 2015. godini podizanjem sustava za upravljanje podacima o nastanku i tijeku otpada u koji će svoje podatke unositi tvrtke koje posjeduju dozvole, skupljači i obrađivači otpada, trgovci otpadom, osobe upisane u očevidnik reciklažnih dvorišta, davatelji javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i davatelji javne usluge prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada održavanje, čime će opća i stručna javnost, zajedno s donositeljima odluka (FZOEU/Agencija/Ministarstvo) dobiti sustavan skup potrebnih informacija. U tijeku su aktivnosti koje će omogućiti dovršenje uspostave informacijskog sustava *Očevidnika o nastanku i tijeku otpada*.

Započeto je s provedbom uspostave *Registra djelatnosti gospodarenja otpadom* sa svrhom jednostavne pohrane podataka i dokumentacije, izdavanje potvrda o statusu obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadom, jednostavnim dohvatom podataka i/ili pretragom dokumenta putem tražilica za korisnike, izradom projektne dokumentacije i to uspostavom Radne skupine nadležne za fazu planiranja, ugovaranja i nadgledanja provedbe implementacije sustava.

Unutar *Informacijskog sustava gospodarenja otpadom* pokrenule su se aktivnosti uspostave nove komponente pod nazivom „Evidencija lokacija odbačenog otpada“ (ELO), sustava zaprimanja obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu i evidentiranja lokacija odbačenog otpada čime bi se omogućila brža provedba mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada te primjena mjera za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, a sve zajedno bi rezultiralo čistijim okolišem.

Programom rada i razvoja Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu predviđene su nadogradnje i drugih baza iz sustava *Informacijskog sustava gospodarenja otpadom* no njihovo unaprjeđenje ovisi o donošenju podzakonskih akata temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine, broj 94/13) kojima će biti određeni okviri i detalji o podacima koji bi se prikupljali u pripadajućim aplikacijama/bazama podataka.

Unutar *Informacijskog sustava općih tema zaštite okoliša (ISOTZO)*, nakon uspostave *Registra sustava EMAS*, tijekom 2014. godine je uspostavljen i prezentiran *EMAS portal* (Sustav ekološkog upravljanja i neovisnog ocjenjivanja) kojim se informira javnost o procjeni stanja utjecaja nekog subjekta na okoliš te o učinkovitosti poslovanja u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša. Novi sustav osigurava evidenciju i promociju institucija (javnih ustanova, industrijskih pogona, turističkih objekata, odlagališta otpada i sl.) koje imaju u svoje poslovanje uveden EMAS sustav čime se potiče izvrsnost u području zaštite okoliša.

U 2014. godini započele su aktivnosti s ciljem uspostave *Informacijskog sustava upravljanja bazom pokazatelja stanja okoliša s webGIS pretraživačem*.

Uspostavljen je novi Geoinformacijski portal za pregled i preuzimanje prostornih podataka za praćenje promjena i stanja okoliša na kojem se mogu preuzeti webGIS servisi s prikazom prostornih podataka iz raznih baza podataka Agencije, internim resursima Agencije.

WebGIS servisi usklađeni su prema smjernicama INSPIRE direktive i Zakona o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (NIPP, Narodne novine, broj 56/13). Metapodaci kao i servisi dostupni na portalu, uključeni su i u nacionalni geoportal prostornih podataka Državne geodetske uprave čime je Agencija ispunila obvezu Zakona o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Narodne novine, broj 56/13).

Završena je izrada sustava za prikupljanje podataka o bazama i metapodataka okolišnih podataka te sustava prema direktivi INSPIRE koja je prenesena u nacionalno zakonodavstvo putem Zakona o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (NIPP, Narodne novine, broj 56/13). Rad na informacijskim podsustavima je uključivao i ažuriranje postojećih baza podataka sukladno dostupnim podacima.

Provedba Komponente 1. Unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite okoliša Programa „Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj“ se odvijala kroz sljedeće projekte:

- Usluga razvoja i unaprjeđenja središnjeg informacijskog sustava zaštite okoliša kroz unaprjeđenje i nadogradnju Registra matičnih podataka i Centralnog pristupa obveznika (AAA/SUMP),
- Uspostava baze podataka za upravljanje metapodacima okolišnih podataka prema direktivi INSPIRE,
- Uspostava ENVI portala,
- Nadogradnja postojeće CORINE baze podataka, usluge validacije tematskih baza podataka nastalih interpretacijom satelitskih snimaka i izrade WebGIS preglednika,
- WebGis preglednik za Hrvatski informacijski sustav tla (HIST),
- Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO) kao komponente Informacijskog sustava gospodarenja otpadom,
- Uspostave informacijskog sustava Očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO),
- Uspostava sustava za pregled i praćenje ključnih provedbenih indikatora (KPI) realizacije projekata na području zaštite okoliša i prirode,
- Razvoj i nadogradnja ISZZ - Informacijski sustav zaštite zraka – eReporting,
- Perfektivne nadogradnje sustava P11/01 (kvaliteta goriva na benzinskim postajama i terminalima) i P11/08 (emisije onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora),
- Integrirana informatička platforma sustava trgovanja emisijama (IIPETS),
- Nadogradnja baze i aplikacije INES (INventar Emisija Stakleničkih plinova),
- Izgradnja GIS sustava kao potpora definiranju pritisaka i prijetnji na prirodne vrijednosti,
- Nadogradnja baze/aplikacije ROO – PZ ROO IV: Nadogradnja sustava ROO – E-PRTR izvješćivanje,
- Nadogradnja sustava RPOT/OPVN - PZ3.

4. Izvješćivanje o stanju okoliša

Poslovi izvješćivanja o stanju okoliša su heterogena skupina poslova kojima je obuhvaćeno prikupljanje, objedinjavanje, obrada podataka te konačno izrada izvješća i drugih prikladnih prikaza podataka te poslovi osiguranja i kontrole kvalitete podataka i informacija. Subjekti sustava razmjene podataka i informacija jesu pravne i fizičke osobe-obrtnici (onečišćivači), nadležna tijela državne uprave, kao i upravna tijela u županiji i Gradu Zagrebu, pravne osobe s javnim ovlastima te ovlaštenici. Većinu izvješća izrađuju djelatnici Agencije, a manji dio, za tematska područja zraka, mora i klimatskih promjena, suradničke institucije (*Izvješće o godišnjim emisijama onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske, Nacionalno izvješće o godišnjoj i konačnoj ocjeni kakvoće mora za kupanje na plažama Hrvatskog Jadrana, Izvješće o inventaru stakleničkih plinova i dio Izvješća o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora na teritoriju Republike Hrvatske*). Kroz suradnju s Referentnim centrom za more - Institutom za oceanografiju i ribarstvo iz Splita osigurana je izrada izvješća tematskog područja more.

Dodatni razvoj unaprjeđenja sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, temeljio se i na Programu „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“, sufinanciranog od strane FZOEU. Ugovoreno je u Komponenti 2. *Unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* 7 projekata u vrijednosti od 4.044.702,50 kn u 2014. godini, koji su bili namijenjeni unaprjeđenju dostupnosti informacija, podataka i izvješća, te njihove kvalitete, čime se unaprjeđivao sustav izvješćivanja sukladno pravnoj stečevini Europske unije i međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska potpisnik.

Agencija je ovlaštena za uspostavu te održavanje sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova putem Registra Unije. Hrvatski sustav trgovanja emisijskim jedinicama je sastavni dio Europskog sustava trgovanja emisijskim jedinicama (EU ETS) čija je temeljna funkcija smanjenje emisija stakleničkih plinova, unutar kojeg korisnici sustava mogu prodavati ili kupovati emisijske jedinice, čime EU ETS djeluje kao jedan od glavnih pokretača ulaganja u niskougljične tehnologije. Broj otvorenih aktivnih računa u Registru Unije koje su administrirali radnici Agencije, iznosi ukupno 65, od čega 58 računa operatera postrojenja, 1 trgovački račun, 1 operator zrakoplova te 5 računa verifikatora. U Registar Unije su hrvatski obveznici predali ukupno 8.530.547, a besplatno im je od strane Europske komisije dodijeljeno 5.356.430 emisijskih jedinica. Unutar sustava praćenja emisija stakleničkih plinova za 56 postrojenja te jednog operatora zrakoplova su zaprimljena i verificirana izvješća o emisijama stakleničkih plinova. Dodatno, Agencija je sudjelovala u radu Povjerenstva za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica postrojenjima i operatorima zrakoplova i Povjerenstva za tehnička pitanja u sustavu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova koje je osnovalo Ministarstvo.

Sustavni naponi se čine na olakšanju rada obveznicima i korisnicima doradom postojećih korisničkih uputa te davanjem informacija putem sastanaka, radionica, telefona i elektroničkom poštom. Izradom aplikacije *Helpdesk Industrija*, Agencija je aplikaciju, do tada korištenu za unaprjeđenje internog poslovanja, prilagodila za potrebe komunikacije s vanjskim korisnicima. Njena bitna funkcionalnost je pružanje sustavne podrške bazirane na prijavljenim događajima, koji se sustavno evidentiraju. Time je omogućeno brže davanje informacija i pomoć kao i bolja komunikacija s obveznicima, sustavna evidencija zahtjeva i odgovora te mogućnost izrade izvješća. Poslovi korisničke podrške ponajviše su izraženi u radu s bazom ROO, ali i u tematskim područjima kvaliteta zraka, klimatske promjene i otpad.

Prepoznajući potrebu intenzivnije komunikacije s obveznicima, implementacija informatičkog sustava *Helpdesk* dodatno je osnažena provedbom radionica za korisnike, ažuriranjem uputa s najčešće postavljenim pitanjima te sustavnim povećanjem razine informacija na internetskim stranicama

Agencije. Sve ove aktivnosti imale su za cilj olakšavanje rada obveznicima pri unosu podataka i povećanje stupnja točnosti dostavljenih podataka, što će dovesti do informativnijih i kvalitetnijih izvješća. Odgovarajući na upite, ostvareno je putem telefona i elektroničke pošte preko dvije tisuće kontakata, pri čemu su pružene korisnicima iscrpne informacije, kako u direktnom kontaktu i preko *Helpdesk* sustava, tako i redovitim ažuriranjem korisničkih priručnika te dopunom i objavom informacija na internetskim stranicama Agencije.

4.1. Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj

Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj je temeljni dokument o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj za četverogodišnje razdoblje (2009-2012. godine). Tijekom izrade Izvješća intenzivno je uključena struka iz više od 40 institucija. Izradom preostalih poglavlja sa setovima podataka za područja klima, zrak i energetika početkom godine je kompletiran *Nacrt Izvješća* i potom tijekom travnja upućen u Ministarstvo na mišljenje. Nakon zaprimljenog pozitivnog mišljenja Ministarstva na *Nacrt Izvješća*, te pridobivenih suglasnosti svih tijela državne uprave, kao i Vlade Republike Hrvatske, Odbora za prostorno uređenje i graditeljstvo i Odbora za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskog sabora, *Prijedlog Izvješća* je upućen u Hrvatski sabor.

4.2. Nacionalna izvješća po tematskim područjima

Zakonska obveza Agencije, sadržana u posebnim zakonima, je izrada izvješća iz različitih tematskih područja. Izradom i objavom izvješća, javnost se upoznaje s pregledom i stanjem pojedinog tematskog područja čime izvješća postaju temelj za donošenje odluka potrebnih za zaštitu okoliša. Ispunjavajući svoju funkciju, Agencija redovito objavljuje izvješća na internetskim stranicama, i na taj način osigurava dostupnost najširem krugu potencijalnih korisnika i interesenata. Tijekom 2014. godine Agencija je izradila 36 nacionalnih izvješća. Izrada izvješća realizirana je prema *Programu rada i razvoja Agencije* za 2014. godinu. Aktivnosti vezano za razvoj sustava prikupljanja podataka i izrade izvješća o stanju okoliša uključivale su rad kroz sljedeće projekte iz Komponente 2 Programa „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša*“:

- *Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada RH i projekcija količina komunalnog otpada,*
- *Promjena zaliha ugljika u tlu i izračun trendova ukupnog dušika i organskog ugljika u tlu te odnosa C:N,*
- *Unapređenje proračuna emisije NH₃, CH₄ i N₂O iz sektora gospodarenja stajskim gnojem i izrada nacionalnih faktora,*
- *Izrada metodologije za izračun nacionalnih faktora i izračun emisije CH₄ iz crijevne fermentacije domaćih životinja*
- *Unapređenje proračuna emisija onečišćujućih tvari (SO₂, NO₂, NH₃, CO, HOS) u zrak iz procesa proizvodnje cementa,*
- *Usklađenje preporučenih faktora emisija onečišćujućih tvari u zrak iz procesa izgaranja goriva,*
- *Unapređenje proračuna emisije SO₂ iz cestovnog prometa,*
- *Izrada metodologije za procjenu podataka i procjenu mjerne nesigurnosti podataka o emisijama iz prometa s integralnom procjenom utjecaja sektora na okoliš,*
- *Unapređenje proračuna emisije Hlapivih Organskih Spojeva (HOS) iz sektora: uporaba otapala u kućanstvu i ostala uporaba otapala,*
- *Izrada početne studije s utvrđenom vrijednosti ekosustava u RH uz procjenu troška uslijed gubitaka, s priručnikom za praktično vođenje računovodstva ekosustava Ecosystem accounting kojim će doprinijeti kartiranju, vrednovanju stanja ekosustava na nacionalnoj razini u skladu s ispunjavanjem postavljenih globalnih i europskih ciljeva u zaštiti okoliša.*

Završen je projekt *Izrada metodologije za izračun nacionalnih faktora i izračun emisije CH₄ iz crijevne fermentacije domaćih životinja*, dok se od projekta *Prethodna studija za izradu Plana za adaptacije na klimatske promjene s prijedlogom mjera* odustalo zbog propisane nadležnosti Ministarstva po ovom pitanju (Zakon o zaštiti zraka, Narodne novine, broj 130/11, 47/14, članak 75. stavak 3. alineja 5. i članak 118. a.). Pokrenut je projekt *Izrade jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada*, koji osim izrade metodologije predviđa i određivanje prosječnog sastava te izradu projekcija količina komunalnog otpada.

Izrađena izvješća u 2014. godini po tematskim područjima:

1. ZRAK / KLIMATSKE PROMJENE

- Izvješće o obavljenom ispitivanju tekućih naftnih goriva na teritoriju Republike Hrvatske u 2013. godini,
- Godišnji izvještaj o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora na teritoriju Republike Hrvatske u 2013. godini,
- Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske u 2013. godini,
- Godišnji izvještaj o praćenju emisija hlapivih organskih spojeva u zrak u 2013. godini (EHOS),
- Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske za 2012. godinu (LRTAP),
- Emisija onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske za 2013. godinu (LRTAP), prva faza
- Godišnje izvješće o bojama i lakovima u proizvodima za završnu obradu vozila (BLV) za 2013. godinu,
- Izvješće prema Direktivi 2001/81/EZ sukladno Uredbi o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 141/08) o nacionalnim emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari za 2012. godinu
- Izvješće o inventaru stakleničkih plinova (NIR) 2014. godina,
- Izvješće o provedbi politike i mjera za ublažavanje klimatskih promjena,
- Izvješće o projekcijama emisija stakleničkih plinova.

Izvješća tematskog područja zrak se nalaze na poveznici: <http://www.azo.hr/Izvjescia10> dok se izvješća tematskog područja klimatske promjene nalaze na adresi <http://www.azo.hr/Izvjescia26>.

2. OTPAD

- Izvješće o komunalnom otpadu za 2012. godinu,
- Izvješće o komunalnom otpadu za 2013. godinu,
- Izvješće o otpadnim baterijama i akumulatorima za 2012. godinu,
- Izvješće o otpadnim baterijama i akumulatorima za 2013. godinu,
- Pregled podataka o električnom i elektroničkom otpadu za 2013. godinu,
- Pregled podataka o planovima za gospodarenje otpadom proizvođača otpada za 2014. godinu,
- Pregled laboratorija koji obavljaju analizu fizikalnih i kemijskih svojstava otpada, 2014. godinu,
- Izvješće o otpadnim vozilima za 2013. godinu,
- Pregled podataka o medicinskom otpadu za 2011. godinu,
- Pregled podataka o medicinskom otpadu za 2012. godinu,
- Gospodarenje muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi – Pregled podataka za 2013. godinu,
- Izvješće o otpadnim uljima za 2013. godinu,
- Izvješće o električnom i elektroničkom otpadu za 2012. godinu,
- Izvješće o električnom i elektroničkom otpadu za 2013. godinu,
- Izvješće o prekograničnom prometu otpada za 2013. godinu,

- Pregled podataka o otpadu koji sadrži azbest za 2012. godinu,
- Pregled podataka o otpadu koji sadrži azbest za 2013. godinu,
- Odlaganje biorazgradivog komunalnog otpada i odlagališta – stanje za 2013. godinu,
- Odlaganje biorazgradivog komunalnog otpada i odlagališta – prvo polugodište 2014. godinu,
- Pregled izvršenja obveza sukladno Pravilniku o polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima za 2014. godinu,
- Mjesečna izvješća o malootkupu otpada sukladno obvezama trgovaca otpadom.

Izvješća tematskog područja otpad i tokovi materijala se nalaze na poveznici <http://www.azo.hr/Izvjesca14>.

3. SEKTORSKI PRITISCI

- Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša (ROO) za 2013. godinu,
- Izvješće o podacima iz Registra postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari (RPOT) / Očevidnika prijavljenih nesreća za 2013. godinu,
- I Nacionalno Izvješće o provedbi Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (PRTR) NIR,
- Izvješća o implementaciji direktive o industrijskim emisijama – Prilog I.

Izvješća tematskog područja sektorski pritisci se nalaze na poveznici: <http://www.azo.hr/Izvjesca15>.

4.3. Nacionalna lista pokazatelja (NLP)

Agencija upravlja i vodi Nacionalnu listu pokazatelja (u daljnjem tekstu: NLP) koju objavljuje na svojim internetskim stranicama. Postupak održavanja NLP uključuje suradnju s dionicima, odnosno institucijama u čijoj je nadležnosti prikupljanje i/ili obrada podataka.

U sklopu nadogradnje informacijskog sustava zaštite okoliša realiziran je projektni zadatak i specifikacija arhitekture te dizajna cjelovitog jedinstvenog nacionalnog sustava koji će upravljati svim metapodacima, podacima i informacijama vezanim za NLP. Plan pokretanja projekta, arhitektura procesa i samog sustava, prezentiran je suradničkim institucijama kao važnim dionicima procesa osiguranja informacija za navedeni sustav.

4.4. Međunarodno izvješćivanje

Agencija je ispunila sve obveze izrade i dostave izvješća prema Europskoj komisiji – Direkciji za okoliš i Direkciji za klimu te Europskoj agenciji za okoliš i EUROSTATU, te na nacionalnoj razini koordinira izvješćivanje za skupove podataka koji nisu neposredno u nadležnosti Agencije.

Osim izvještavanja prema tijelima EU, Agencija izrađuje i izvješća sukladno međunarodnim ugovorima Republike Hrvatske prema tijelima Ujedinjenih naroda (UNFCCC, LRTAP, PRTR, Baselska konvencija i dr.). Republika Hrvatske ima obvezu međunarodnog izvješćivanja 220 različitih izvještajnih obveza, koja su poimence navedena na internetskim stranicama Europske agencije za okoliš, pri čemu Agencija ispunjava svoju ulogu nacionalnog koordinatora.

Dodatno, Agencija već treću godinu provodi ažuriranje Popisa obaveza Republike Hrvatske u području izvješćivanja o okolišu prema Europskoj komisiji i drugim tijelima EU, međunarodnim tijelima i organizacijama, te vodi evidenciju ostvarenih izvještajnih obveza Države. Uslijed čestih promjena domaćeg i međunarodnog zakonodavstva te potrebe za učestalim i bržim sustavnim održavanjem popisa, Agencija je pokrenula projekt uspostave centralnog informatičkog rješenja s ciljem bržeg i automatiziranijeg održavanja popisa.

Usporedo, u pripremi je izrada *Repozitorija dostavljenih izvješća i podataka o okolišu* drugih institucija i državnih tijela, vezano uz obveze Agencije prema *Zakonu o zaštiti okoliša* („Narodne novine“, broj 80/13), koji će biti osnovna platforma popisa izvještaja, samih izvještaja te informacija o obvezama institucija glede izvještavanja. Dodatno prepoznata vrijednost izrade sustava s popisom izvještajnih obveza Države je ustanovljavanje izvještajnih obveza u temama za koje nisu definirani nositelji/obveznici u pozitivnim pravnim aktima Republike Hrvatske. Koordinacija poslova potrebnih za ispunjenje izvještajnih obveza prema Europskoj komisiji iz nadležnosti drugih institucija izvršena je u propisanim rokovima.

Kroz suradnju Agencije i Referentnog centra za more, u sklopu izrade *Informacijskog sustava more (ISM)*, kroz nadogradnju njegovih sastavnica *Baze pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture* i *Baze podataka o kakvoći mora za kupanje*, poduzete radi osiguranje preduvjeta za ispunjenje obveza izvještavanja i dostave podataka prema zahtjevima EU direktiva (MSFD, BWD) koje su prenesene u naše zakonodavstvo putem Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, broj 112/14) te Uredbe o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, broj 73/08) te Uredba o kakvoći voda za kupanje („Narodne novine“, broj 51/14), pripremljeno je ukupno 10 predefiniраниh izvještajnih obrazaca koji su Europskoj komisiji dostavljeni putem Reportneta EEA. Ispunjene su i obveze pripreme i dostave izvješća u predefiniраниm izvještajnim obrascima, uključujući prostorne podatke, prema člancima Okvirne direktive o morskoj strategiji (MSFD članci 4., 5., 7., 9., 10., 19.3). Nadogradnjom informacijskog sustava mora u 2014. godini osigurana je informacija i o prostornoj komponenti u svim zahtijevanim izvještajnim formama.

Za potrebe Ministarstva zdravlja uspostavljen je novi *Geoinformacijski sustav karata buke i akcijskih planova zaštite od buke* čime su stvoreni uvjeti unosa svih podataka i karata u centralni sustav. Unos prostornih podataka u GIS sustav planira se u 2015. godini. Izvještaji u obliku tabličnih formi pohranjeni su u repozitorij baza podataka Europske informacijske i promatračke mreže.

U 2014. godini izrađeno je i dostavljeno u tijela Europske komisije i međunarodne organizacije ukupno 43 skupova podataka/izvješća po pojedinim tematskim područjima, sukladno preuzetim obvezama prema Europskoj komisiji, EEA i međunarodnim ugovorima.

U dostavi osnovnih skupova podataka u EEA za razdoblje 2013/2014 uspješnost iznosi visokih 95%, što Agenciju za zaštitu okoliša, odnosno Republiku Hrvatsku svrstava u sam vrh zemalja članica. Agencija izvrsne rezultate postiže kontinuirano jer uspješno i na vrijeme dostavlja točne podatke prikupljene samostalno i od suradničkih institucija. Sva izvješća, koja se izrađuju sukladno obvezama prema Europskoj komisiji i drugim međunarodnim ugovorima uključujući i učitavanje podataka na stranice EIONET-a, provedena planiranom dinamikom.

Isporučena izvješća i skupovi podataka po tematskim područjima:

1. VODE/MORE

- Izvješće o kakvoći prijelaznih, priobalnih i morskih voda u 2013. godini (eng. WISE Transitional, coastal and marine waters),
- Izvješće o identifikaciji voda i mora za kupanje u sezoni 2013. prema Direktivi 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.); (eng. Bathing Water Directive - Identification of Bathing Areas),
- Izvješće o monitoringu i klasifikaciji voda i mora za kupanje za sezonu 2013. prema Direktivi 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.); (eng. Bathing Water Directive - Monitoring and classification of Bathing Waters),

2. ZRAK / KLIMA / OZON

- Izvešća o mjesečnom prekoračenju ozona za 2013. godinu. (eng. Summer ozone exceedances); dostavljeno kao e-izvešće,
- Izvešće o ljetnom prekoračenju ozona za travanj – rujan 2013. godina, (eng. Monthly ozone exceedances); dostavljeno kao e-izvešće,
- Podaci o vrijednostima ozona u realnome vremenu 2013. godina, (eng. Near real time data)
- Podaci o kvaliteti zraka s mjernih postaja po odluci Vijeća Europe o razmjeni podataka o kvaliteti zraka (eng. Council Decision 97/101/EC of establishing a reciprocal exchange of information and data from networks and individual stations measuring ambient air pollution within the Member States),
- Izvešće o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva nastalih upotrebom organskih otapala u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila (eng. National Emission Inventories and emission projections, Directive 2001/81/EC),
- Izvešće prema Direktivi 2001/81/EZ o nacionalnim emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari za 2012. (eng. Annual Air Emission Inventory Report under Directive 2001/81/EC on National Emission Ceilings),
- Izvešće o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske (NIR 2014), (eng. National Inventory Report 2014.),
- Ponovni podnesak na Inventar stakleničkih plinova NIR 2014. (eng. Resubmission National Inventory Report 2014.),
- Izvešće o kvaliteti tekućih naftnih goriva (eng. Report for quality of petrol and diesel fuel used for road transport),
- Izvešće o postojećim velikim uređajima za loženje (eng. LCP Directive report 2001/80/EC) za razdoblje 2010.-2012.,
- Emisije onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske za 2012. godinu (LRTAP),
- Emisije onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske za 2013. godinu (LRTAP), (prvi dio)
- Izveščivanje o jedinicama Kyotskog protokola u SEF (eng. Standard Eletronic format) 2014.,
- Standardno izvješće nezavisne procjene 1 (eng. Standard independent assessment report SIAR 1),
- Standardno izvješće nezavisne procjene 2 (eng. Standard independent assessment report SIAR 2).

3. PRIRODA

- Zaštićena područja na nacionalnoj razini (eng. Nationally designated areas *CDDAI*).

4. GOSPODARENJE OTPADOM

- Dodatno godišnje izvješće Europskoj komisiji o pošiljkama otpada (eng. Yearly additional report to the EU Commission on waste shipments),
- Izvešće o provedbi Direktive o ambalažnom otpadu (eng. Packaging Directive implementation report),
- Izvešće prema Uredbi o statistikama otpada (eng. Information on generation/ recovery and disposal of waste, Waste Statistics Regulation)
- Godišnji izvještaj o otpadnoj ambalaži i ambalažnom otpadu (eng. Waste packaging yearly statistics report)
- Izvešće o provedbi Direktive o odlagalištima otpada (eng. Landfill of Waste Directive Implementation Report),
- Izvešće o provedbi Direktive o spaljivanju otpada, (eng. Implementation Report of Waste Incineration Directive)

- Izveštaje o provedbi Direktive o električnom i elektroničkom otpadu (eng. WEEE Directive implementation report),
- Izveštaje o usklađenosti s ciljevima za ponovnu uporabu/ recikliranje/ uporabu otpadnih vozila; (eng. ELV reuse/recycling/recovery targets compliance report),
- Indikatori održivog razvoja za komunalni otpad, podaci za 2013. godinu (eng. Sustainable Development Indicator on Municipal Waste, 2013),
- Godišnje izvještaje o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju za 2013. (eng. Yearly report to the Basel Convention).

5. POSTROJENJA

- NIR PRTR - I nacionalno izvještaje o provedbi PRTR Protokola (eng. 1st Protocol on Pollutant Release and Transfer Registers Implementation Report in accordance with Decision I/5 (ECE/MP.PRTR/2010/2/Add.1),
- Izveštaje o provedbi Direktive o industrijskim emisijama (u dijelu IPPC, Prilog I) (eng. Questionnaire on IED (2010/75/EU)- Annex I,
- Dostava podataka u e-SPRIS (JRC) o postrojenjima koja posjeduju opasne tvari (RPOT) (eng. Report on Seveso establishment regarding Council Directive 96/82 EC),
- Skup podataka postrojenjima koja posjeduju opasne tvari, a koja su imala veliku nesreću (eng. Data on major accidents regarding Council Directive 96/82 EC),
- Izveštaje o strateškim kartama buke (eng. Report on all major roads, railways, airports and agglomerations (DF1, DF4),
- Izveštaje o strateškim kartama buke 1 (DF4), (eng. Strategic noise maps report 1)
- Izveštaje o strateškim mapama kartama 2 (eng. Strategic noise maps report 2)
- Sažeci akcijskog plana vezano za podatke buke (eng. Action plan summaries DF 7 and DF 10),
- Definicija strukture izvješćivanja-vezano za podatke buke (eng. Definition of reporting structure (DF 0),
- Nadležna tijela (eng. Competent bodies DF 2),
- Izveštaje o važećim graničnim vrijednostima za nivoe buke (eng. Limit values in force report (DF 3),

4.5. Komunikacija s javnošću

Informiranje javnosti obuhvaćalo je davanje odgovora na upite novinara i javnosti, nastupe i priopćenja za medije, radionice namijenjene podizanju svijesti o potrebi zaštite okoliša putem gostovanja po školama, neposrednu komunikaciju s građanima u Informacijskom centru Agencije, suradnju s nevladinim udrugama, razmjenu informacija s EEA te osiguranje promocije u provedbi međunarodnih projekata.

Agencija bila je domaćin 69. sastanka Upravnog vijeća EEA (Management Board European Environment Agency), koji je održan 25. i 26. ožujka 2014. Održavanje sastanka Upravnog vijeća u Zagrebu svojevrsni je presedan jer je sastanak organiziran kako bi se na nivou EEA, obilježilo priključenje Hrvatske EU i ukazala posebna čast Hrvatskoj te radu i dostignućima Agencije. Organiziran je sastanak direktora EEA Hansa Bruyninckxa i predsjednika Upravnog vijeća EEA Karstena Sacha s direktorima okolišnih agencija zemalja s područja Zapadnoga Balkana (Srbija, BiH, Crna Gora, Kosovo, Albanija) uz sudjelovanje čelnika agencija iz Slovenije i Austrije. Na sastanku koji je najavljen u mnogim medijima (televizija, tisak, radio postaje, Hina, portali) sudjelovalo je 80-ak čelnika agencija i ministarstava zaštite okoliša diljem Europe, predstavnika Europske komisije i Europske agencije za okoliš.

U povodu Svjetskog dana zaštite okoliša, 5. lipnja, svečano je promoviran portal *Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj* čime je javnosti omogućen uvid u podatke o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku korištenjem jedinstvenog europskog indeksa kvalitete zraka. Puštanje u rad je organizirano u suradnji s Državnim hidrometeorološkim zavodom (DHMZ) u nazočnosti 100-njak stručnjaka, suradničkih ustanova i predstavnika medija. U medijskim objavama (Hrvatska televizija, Hrvatski radio, Hina, portali) naglasak je stavljen na ažurne i lako čitljive podatke koje putem web stranice Agencije mogu pratiti i manje iskusni korisnici.

Svjetski GIS dan, 19. studenoga, Agencija je obilježila objavom *Portala prostornih podataka* tj. portala za pregled i preuzimanje prostornih podataka za praćenje promjena i stanja okoliša. Podaci koji su dostupni za preuzimanje proizlaze iz informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO), a za korisnike koji se po prvi puta susreću s preuzimanjem prostornih podataka putem webGIS servisa, Agencija je pripremila detaljne upute kao pomoć pri korištenju Portala.

U 2014. godini tiskane su publikacije „Opis institucije i njezine djelatnosti“, „Okoliš na dlanu I – 2014.“, „The Environment in Your Pocket I – 2014“, priručnik „Sprječavanje nastanka otpada od hrane prilikom obavljanja turističko-ugostiteljske djelatnosti“ i „Katalog ISZO 2014“.

Internetske stranice

Internetske stranice predstavljaju polaznu točku informiranja javnosti o svim aktivnostima iz nadležnosti rada Agencije te se stoga redovito ažuriraju informacijama i uputama iz raznih tematskih područja. U prikazu pojedinih sadržaja u fokusu su aktualne teme u skladu s europskim i globalnim trendovima i naglascima, poput smanjenja otpada od hrane ili podizanja svijesti o mjerama za poboljšanje kakvoće zraka.

Globalni su trendovi bili popraćeni priopćenjem u povodu Svjetskog dana tla i potrebom suzbijanja dezertifikacije koja uzrokuje gubitak tla. Na nacionalnom nivou istaknuto je pokretanje dvaju bitnih portala. Portal prostornih podataka (GIS) približit će stručnoj i općoj javnosti vizualne podatke o segmentima okoliša, dok Portal EMAS promovira važnost stjecanja okolišnog certifikata u domaćoj industriji. Korisnicima su na internetskim stranicama dostupna nova izvješća o stanju okoliša koja izrađuje Agencija, uz priručnike, upute i obrasce, posebice iz područja otpada i Registra onečišćavanja okoliša (ROO), kao i ostale zakonom propisane informacije i sadržaje (primjerice one povezane s provedbom javne nabave i ostvarivanja prava na pristup informacijama).

Kako bi se jednostavno, automatski i ažurno preuzimale informacije koje zanimaju javnost s internetskih stranica Agencije, osigurali smo daljnje održavanje postojećeg sustava RSS (*Really Simple Syndication* – stvarno jednostavne vijesti) i time omogućili informiranost u svakom trenutku na način da sadržaj izabrane tematske cjeline direktno dolazi korisniku.

Aktivna komunikacija

Četvrtu godinu rada obilježio je Informacijski centar u sjedištu Agencije, na Trgu maršala Tita 8 u Zagrebu, u kojemu zainteresirani građani mogu svakodnevno dobiti informacije o okolišu od djelatnika Agencije. Ovu mogućnost direktnog dostupa svake godine iskoristi više stotina građana osobno u svezi pridobivanja informacija o okolišu.

U komunikaciji s javnošću, obveznicima i operaterima najvažniji način komunikacije je davanje podrške na upite pristigle telefonom, e-poštom ili telefaksom prema Katalogu informacija Agencije odnosno putem obrasca Zahtjeva za pristup informacijama.

Korisnička podrška je najbrže rastući segment komunikacije prema stručnoj javnosti, u kojem je tijekom 2014. godine ostvareno par tisuća odgovora i objašnjenja, telefonom ili elektroničkom poštom.

Izradom i objavom radnih uputa na mrežnim stranicama podiže se informativnost javnosti i smanjuju se potreba učestale i direktne komunikacije. U modernom pristupu poslovanju, želeći što više se približiti potrebama obveznika započelo se sa sustavnom izgradnjom elektroničke podrške u vidu Helpdesk sustava.

Podrška obveznicima sustava Registra obveznika onečišćenja, u funkciji je od 2008. godine putem telefona, e pošte i faksom. Pokretanjem informatičkog sustava Helpdesk Industrija u 2014. godini proširena je korisnička podrška na cijeli Informacijski sustav industrije i energetike te sada na jednom mjestu obuhvaća sve teme za pet baze podataka tematskog područja Sektorskih pritisaka.

Helpdesk sustav će se u 2015. nadograditi i za ostale komponente Informacijskog sustava zaštite okoliša te će svi profili obveznika moći dobiti potporu, i to ovisno o načinu korištenja pojedine baze sustava.

Suradnja s medijima

Zanimanje medija za rad Agencije je tijekom 2014. godine iskorišteno za plasiranje raznih novosti iz tema zaštite okoliša. U suradnji s medijima su obilježeni važni datumi zaštite okoliša kao što su *Dan planeta Zemlje* (22. travnja) te *Svjetski dan zaštite okoliša* (5. lipnja). Svjetski dan zaštite okoliša (5. lipanj) se odvijao pod motom „*Podignite glas, a ne razinu mora*“, što je poziv na konkretnu akciju svima, a Agencija je svoj prilog ovom danu dala kroz pokretanje portala *Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj* koji sadrži podatke o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku izmjenjenih na području Republike Hrvatske. Uspostavljanjem ovoga portala Republika Hrvatska postala je jedna od prvih 10 zemalja članica Europske unije koja je samostalno stvorila uvjete za dostavu informacija o kvaliteti zraka u europski repozitorij podataka kojeg je uspostavila Europska komisija i EEA u skladu s odgovarajućim direktivama.

O danima vezanim za zaštitu okoliša, Agencija je poticala medije na objavu tekstova vezanim za pojedine datume, a sama je i objavljivala web članke uz navedene teme o datumima značajnim za okoliš: *Svjetski dan voda* (22. ožujka), *Dan planete Zemlje* (22. travnja), *Međunarodni dan biološke raznolikosti* (22. svibnja), te *Svjetski dan suzbijanja dezertifikacije* (17. lipnja) i *Dan zaštite ozonskog omotača* (16. rujna). Središnja proslava Međunarodnog dana bioraznolikosti i Dana zaštite prirode u Republici Hrvatskoj obilježena je u Parku Maksimir u organizaciji Javne ustanove Maksimir i Državnog zavoda za zaštitu prirode, uz sudjelovanje Agencije za zaštitu okoliša i niza drugih sudionika.

Publikacije

Agencija iz godine u godinu smanjuje broj objavljenih tiskanih publikacija zbog rastuće informativnosti mrežnih stranica. Izdana publikacija *Okoliš na dlanu* s 30 izrađenih pokazatelja, je posvećena promicanju održivoga razvitka u Republici Hrvatskoj i jačanju svijesti o potrebi smanjivanja količine stakleničkih plinova, čiji su izvori ljudske aktivnosti sektora energetike, prometa, industrije, poljoprivrede i gospodarenja otpadom. U publikaciju je po prvi puta uključena i tema pod nazivom Održiva proizvodnja i potrošnja koja prati učinkovito korištenje energije i resursa u okviru ekonomskog rasta. U 2014. godini objavljene su i druge publikacije namijenjene raznim skupinama šire javnosti: Priručnik za statističke podatke o otpadu, Najčešća pitanja uz Pravilnik o gospodarenju otpadom, Upute za trgovce otpadom, Priručnik za otpad od hrane, Hrvatske endemske ribe i Katalog ISZO 2014.

5. Međunarodna i projektna suradnja

Najveći dio poslova međunarodne suradnje odnosio se na razmjenu podataka s međunarodnim institucijama i provedbu projekata, u kojima je Agencija bila u statusu glavnog korisnika ili sudionika te punopravnog sudjelovanja Agencije u radu Upravnog vijeća Europske agencije za okoliš.

5.1. Suradnja s EEA, EK, UNECE, EUROSTAT-om

U suradnji s EEA, Agencija je dovršila materijale s podacima Republike Hrvatske potrebnima za izradu *Europskog Izvješća o okolišu 2015* (SOER-a 2015). Djelatnici Agencije punopravno su sudjelovali u radu radnih grupa EK i to: IED; E-PRTR, focal point za Protokol PRTR u cilju izvješćivanja prema IED, Protokolu UNECE te za provedbu MSFD (WG DIKE), u radnoj grupi koja izvještava Odboru EK za EMAS kao i za uspostavu pokazatelja za tematsko područje turizam, te u radionicama Eurostata.

Suradnja na području međunarodnog izvješćivanja nije bila usmjerena samo na EEA. Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore pružena je stručna pomoć u pripremi, popunjavanju, formatiranju te učitavanju podataka na EIONET za set podataka (CDDA 1 Nationally designated areas) čime je Crna Gora prvi puta izvijestila i ispunila ovaj zahtjev prema EEA.

Programi tehničke pomoći (TAIEX)

Povećanje znanja Agencije i njene spremnosti za izvješćivanje bili su glavni razlozi za organizaciju i provedbu TAIEX aktivnosti (posjete stručnjaka, radionice, studijski posjeti). Instrument Taiex je korišten u povećanju razine znanja u Agenciji kroz razmjenu iskustava sa srodnim agencijama iz EU-a. Održana je studijska posjeta s ciljem ispunjenja zahtjeva izvješćivanja po Direktivi 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.).

5.2 Međunarodni projekti

Projekti se i nadalje koriste kao jedan od načina za stjecanje potrebnih znanja, poglavito u segmentima poboljšanja toka podataka i izgradnje ISZO-a. Pripremajući se za provedbu budućih projekata, financiranih iz instrumenta Transition facility, Agencija je redovito komunicirala sa SAFU-om i MRRFEU-om radi izrade projektne dokumentacije potrebne za odobravanje projekata te radi izrade pratećih dokumenata poput *Izvješća o nepravilnostima*, te *Registra rizika*.

U svojstvu glavnog korisnika Agencija je bila nositelj 4 projekta u projektnim programima UNEP/GEF, IPA II i IPA MC, a u preostalim projektima je imala status sudionika.

U provedbi dosadašnjeg tijeka projekta (GEF/UNEP) *Jačanje sustava protoka podataka i pokazatelja vezanih za pitanja zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj*, opseg poslova koji je trebalo izraditi pokazao se znatno zahtjevnijim, te je od strane UNEP/GEF-a predloženo produljenje formalnog implementacijskog perioda. Izrađen je preglednik s podacima i izrađenim pokazateljima obrađenim na nacionalnoj i razini pilot područja (PP Učka). Izrađeni su priručnici za nadomjesne metode, obuku dionika, izradu zajedničkih pokazatelja područja Rio konvencija (UNFCCC, UNCBD i UNCCD).

Tijekom projekta *IPA 2011 Višekorisnički program statističke suradnje* realiziran je niz rezultata (aplikacija, izvješća, priručnici) te usklađen sustav izvješćivanja prema europskim propisima o statistikama otpada. Rezultat projekta je priručnik *Prikupljanje podataka za statistike o otpadu* te su usvojena potrebna metodološka i informatička usklađenja, pripremljeni potrebni priručnici i izvješća.

Također je provedena edukacija djelatnika kao i njihovo sudjelovanje na radionicama koje organizira Eurostat u svezi izrada statistika o otpadu.

U dogovoru sa SAFU-om nastavljeno je oblikovanje projektnih sažetaka za 2 projekta iz instrumenta Transition facility (nastavak IPA programa) čija se provedba očekuje tijekom 2015. i 2017. godine. Rezultat prvog projekta trebao bi biti daljnji razvoj Registra onečišćenja okoliša uz povećanje kvalitete i validacije prikupljenih podataka te izvješćivanja o istima uz povećanu harmonizaciju s drugim bazama podataka, osobito GHG registrom unaprjeđenje GIS-a te veći stupanj integracije podataka ROO unutar ISZO-a, a drugi projekt mora omogućiti povećanje kvalitete i validacije prikupljenih podataka Registra postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari / Očevidnika prijavljenih velikih nesreća (RPOT/OPVN) uz poboljšanje izvješćivanja o istima te veći stupanj integracije podataka RPOT/OPVN te GIS preglednika unutar ISZO u cilju poboljšanje izvješćivanje o opasnim kemijskim supstancama i nesrećama.

U sklopu projektne suradnje s EEA, nastavljeno je s realizacijom CORINE projekata. Izrada Baze prostornih podataka pokrova zemljišta Corine za referentnu godinu 2012. je završena, te je nakon verifikacije od strane EEA službeno prihvaćena i objavljena na EIONET repozitoriju, kao i na stranicama Agencije u vidu Inspire webGIS servisa. Završena je verifikacija slojeva visoke razlučivosti, kao i prijedlozi za poboljšanje slojeva te su greške automatske fotointerpretacije detektirane i poslane u EEA na odobrenje prihvata te popravak i integraciju u službenu bazu pokrova zemljišta. Za provedbu daljnjih aktivnosti, sklopljena su dva nova ugovora s vanjskim izvođačima temeljem okvirnog sporazuma za provedbu CORINE projekta, od kojih se jedan financira iz proračuna EEA (GIO land Grand Agreement for an Action, Nr. 3541/B2013/R0-GIO/EEA.55448), a drugi od strane FZOEU-a. Prvi ugovor je realiziran, te nakon izrađenog završnog izvještaja Corine projekta zatražena su završna sredstva od strane EEA, koja će biti uplaćena nakon prihvatanja završnog izvještaja. Drugi i završni periodični ugovor je u fazi realizacije diseminacije podataka projekta u vidu izrade kompleksnog webGIS preglednika, kao i izrade publikacija i brošura statističkih analiza Corine projekta.

Projektom *Data collection food waste*, u kojeg su bile uključene gotovo sve zemlje članice EU uključujući i Hrvatsku, financiranog bespovratnim sredstvima od strane EUROSTAT-a, uspostavljene su detaljnije i pouzdanije statistike o otpadu od hrane kao jednog od alata za kreiranje politike EU usmjerene na smanjenje otpada od hrane. Izrađeni priručnik pod imenom *Sprječavanje nastanka otpada od hrane prilikom obavljanja turističko-hotelijerske djelatnosti*, sadrži niz korisnih savjeta kako umanjiti količine otpada od hrane.

Krajem listopada službeno je započeo projekt „Zaštita od onečišćenja voda u priobalnom području 2. faza- Program praćenja stanja Jadranskog mora (IBRD 7640/HR) – komponenta II- Konzultantske usluge za izradu idejnog rješenja Integrirajuće programske platforme (IPP) Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, kojeg je nositelj Ministarstvo, dok je glavni korisnik projekta Agencija, koja je u svojstvu partnera na projektu bila uključena u izradu natječajnog dokumenta i provedbu natječajnog postupka. Očekivani rezultat projekta je utvrđivanje nužnih sastavnica za izradu komunikacijske baze podataka relevantnih sektora, tzv. Integrirajuće programske platforme Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, određivanje nedostajućih elemenata sustava i definiranje idejnih rješenja za omogućavanje provedbe Okvirne direktive o morskoj strategiji, odnosno uspostavu Informacijskog sustava mora. Time se ovaj projekt uz već postojeće projekte BALMAS i DeFishGEAR pridružio projektima tematskog područja More.

Projekti u kojima je Agencija bila glavni korisnik:

- GEF/UNEP Jačanje sustava protoka podataka i pokazatelja vezanih za pitanja zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj,

- IPA MB I 2011 Višekorisnički program statističke suradnje, završen krajem ožujka, (DZS – Agencija je partner – nositelj za komponentu Statistike otpada)
- CLC Land cover project,
- *Data collection food waste*, završen tijekom rujna.

Projekti u kojima je Agencija imala status sudionika:

- *IBRD i Vlada Republike Hrvatske Zaštita od onečišćenja voda u priobalnom području (Ministarstvo) – komponenta II – Konzultantske usluge za izradu idejnog rješenja Integrirajuće programske platforme (IPP) Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (IPP)*,
- *IPA I 2009 Jačanje kapaciteta za provedbu okolišnog acquis-a na područjima gospodarenja otpadom, integriranog sprječavanja i kontrole onečišćenja te zaštite od buke - komponenta Jačanje kapaciteta za provedbu nadzora prekograničnog prometa otpadom*,
- *GEF Priprema strateške procjene utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i smjernica za pripremu planova gospodarenja otpadom*,
- *Od gradskog otpada do biometana za utiskivanje u plinsku mrežu i promet*,
- *IPA II SEE SNAP – Sustainable Aggregates Planning in South East Europe*,
- *IPA Adriatic BALMAS*,
- *IPA Adriatic DeFishGear*,
- *Zaštita i održivo korištenje sustava prekograničnih vodonosnika dinarskog krša (DIKTAS)*,
- *Okoliš i zdravlje i dobrobit ljudi*, proveden u suradnja s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo za potrebe EEA.
- U svojstvu predavača i slušatelja, djelatnici Agencije sudjelovali su u programu Europske komisije ECRAN (environment and climate regional accession network).

Usvojeni i dorađivani projektni prijedlozi u kojima će Agencija imati status glavnog korisnika su:

- *TF Chemicals and hazardous substances monitoring improvement and integration into CEIS* čiji je početak provedbe planiran krajem 2015. godine te
- *TF Improvement of EPR in Croatia and integration EPR into CEIS*, čiji je početak provedbe planiran za 2016. godinu.

Pored navedenih projekata na kojima su radili djelatnici, djelatnici su sudjelovali u provedbi projekata Ministarstva te suradničkih tijela putem radionica i davanje mišljenja na sastancima.

6. Suradnja na nacionalnoj razini

6.1. Suradnja s ministarstvima, javnim ustanovama, znanstvenim i stručnim institucijama

Suradnja s tijelima državne uprave i institucijama obuhvaćala je ponajprije suradnju s ciljem uspostave i razvoja informacijskih sustava pojedinih podpodručja, davanje mišljenja na podzakonske akte i strateško-planske dokumente zaštite okoliša, te dostavu podataka, informacija i izvješća sukladno okolišnim direktivama. Po prvi puta su djelatnici Agencije preuzeli ulogu u vođenju radnih grupa za izradu podzakonskih akata. Sudjelovanje u radnim grupama na izradi zakonodavne regulative, posebice je bilo izraženo u tematskom području otpad, gdje su radnici bili angažirani na izradi pratećih pravilnika Zakona o održivom gospodarenju otpadu (Narodne novine, broj 94/13). Od 12 formiranih radnih grupa, djelatnici Agencije vodili su 3 radne grupe i to za izradu *Pravilnika o Katalogu otpada*; *Pravilnika o laboratoriju za analize otpada, proizvoda i ambalaže* te *Pravilnika o naknadi zbog blizine neusklađenog odlagališta* dok su u idućih 6 radnih grupa sudjelovali na izradi drugih pravilnika ili neke druge zakonske regulative. U pripremi je suradnja u daljnje 4 radne skupine za izradu drugih pravilnika pa se tako radilo i na izmjenama *Pravilnika o gospodarenju otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda*, u cilju operacionalizacije Zakona ili unaprjeđenja zakonske regulative tematskog područja otpada. Usporedo je ostvarena suradnja na izradi *Plana gospodarenja otpadom na poplavljenom području* s ciljem sustavne sanacije poplavljenog područja u segmenta prikupljanja otpada.

Izrađene su izmjene i dopune *Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša* (Narodne novine, broj 35/08), uključujući prijedlog novih obrazaca i priloga što je upućeno u Ministarstvo na daljnju proceduru. Agencija je sudjelovala u izradi podloga za *Nacrt prijedloga Pravilnika o registru postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari i očevidnika prijavljenih velikih nesreća* (Narodne novine, broj 139/14). Izrađena su i mišljenja na Nacrt prijedloga Uredbe i Pravilnika o okolišnoj dozvoli. Agencija je sudjelovala u radnim skupinama za izradu *Nacrta Uredbe o utvrđivanju štete i odgovornosti za štete u okolišu* i *Pravilnika o mjerama otklanjanja štete u okolišu i sanacijskim programima* te na izmjenama i nadopunama Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari i pripadajućem Pravilniku o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari. Suradivano je na izmjenama i nadopuna Uredbe i Pravilnika (IPPC/IED).

U istom razdoblju, djelatnici Agencije su sudjelovali u izradi obrazaca u prilogima *Prijedloga uredbe o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima*, davali stručno mišljenje na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti zraka te sudjelovali u radu izrade *Prijedloga Pravilnika o praćenju, izvješćivanju verifikaciji izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova u razdoblju koje započinje 1. siječnja 2013. godine* i *Pravilnika o načinu korištenja Registra europske unije*.

Radilo se u povjerenstvima za izradu Uredbe o uspostavi okvira za djelovanje Republici Hrvatskoj u zaštiti morskog okoliša (Narodne novine, broj 136/11), Uredba o izradi i provedbi dokumenata *Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem* (Narodne novine, broj 112/14), te na davanju dopuna na Uredbu o kakvoći voda za kupanje (Narodne novine, broj 51/14). Suradnja u radnoj skupini za izradu Uredbe o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (EMAS) (Narodne novine, broj 77/14).

Agencija je sudjelovala u izradi stajališta Hrvatske te osiguravanju stručnih podloga za izradu *Prijedloga Direktive* kojom se izmjenjuje šest Direktiva u području gospodarenja otpadom. Tijekom rujna je završena revizija *Šestog Nacionalnog izvješća Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji UN-a o promjeni klime*, te je u FAO poslan ispunjen Upitnik *Questionnaire on Agricultural Resources, Land use and Irrigation*.

Sudjelovalo se i u izradi strateško-planskih dokumenata kao što je *Plan gospodarenja otpadom poplavljenih područja*, izradu kojeg je koordiniralo Ministarstvo kao i na izradi *Strategije i akcijskog plana zaštite prirode Republike Hrvatske*. Izrađena su mišljenja na dokumente drugih sektora kao što je *Strategija prostornog razvoja* te *Strategija nautičkog turizma*.

U cilju rješavanja problema onečišćenja zraka na području Slavonskog Broda s posebnim osvrtom na osiguranje pristupa svih raspoloživih podataka o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku, stručnjaci Agencije su sudjelovali u međunarodnoj Radnoj grupi za praćenje stanja zraka na području Slavonskog Broda (RH) i Broda (BiH), zatim kao članovi Povjerenstva za praćenje poboljšanja kvalitete zraka na području Grada Slavonskog Broda te po pozivu i u radu Saborskog Odbora za zaštitu okoliša na temu praćenja kvalitete zraka u Slavonskom Brodu.

Agencija je u 2014. godini sudjelovala kao član u radnim aktivnostima povjerenstva za provedbu Sporazuma o uspostavi zajedničke platforme – Integriranog informatičkog telekomunikacijskog (ITK) sustava zaštite okoliša i prirode. Zajedno s članovima povjerenstva iz Ministarstva, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti, te Državnog zavoda za zaštitu prirode izrađen je projektni zadatak „Izgradnja Integralnog Informatičkog Sustava“ zajedno s troškovnikom i evaluacijskim modelom. Navedena dokumentacija objedinjena je u sklopu dokumentacije za javno nadmetanje. Nositelj javne nabave je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, koji će daljnje aktivnosti koordinirati s ostalim članovima povjerenstva nakon što se osiguraju sva dodatna financijska sredstva. Suradnja s Hrvatskom gospodarskom komorom (HGK) uspješno je nastavljena, putem zajedničkih radionica Agencije za nadležna tijela, sudjelovanja djelatnika Agencije na Taiex radionicama organiziranim od strane HGK te sudjelovanja predstavnika Agencije u radu Hrvatskog foruma za kemijsku sigurnost.

6.2 Suradnja s referentnim centrima

Zakonom o zaštiti okoliša (Narodne novine broj 80/13), referentni centri su određeni kao suradničke institucije Agencije koje provode zadatke unutar pojedinih tematskih područja. Istim Zakonom je predviđena i obveza izrade pravilnika o uvjetima, opsegu i načinu obavljanja poslova RC, kao i postupku određivanja te načinu financiranja referentnih centara. Agencija je pokrenula aktivnosti oko izrade nacрта prijedloga Pravilnika o Nacionalnim referentnim centrima.

Usvojen je i u cijelosti proveden Program rada referentnog centra More - Instituta za oceanografiju iz Splita za 2014. godinu, slijedom kojeg su svi planirani poslovi održavanja i razvoja baza podataka za potrebe izvješćivanja prema EEA i EK, pripreme setova podataka za godišnje izvješćivanje prema EIONET-u te ažuriranje pokazatelja te pomoć u izradi Izvješća o stanju okoliša u poglavljima More i Ribarstvo uspješno provedeni. Provedene su nadogradnje i prilagodbe *Baze pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture* i *Baze podataka o kakvoći mora za kupanje* potrebne za ispunjenje obaveza izvještavanja i dostave podataka prema zahtjevima EU direktiva (MSFD, BWD), što je rezultiralo pripremom 10 izvješća u predefiniranim izvještajnim obrascima iz obje baze podataka koji su Europskoj komisiji dostavljeni putem Reportneta EEA.

Agencija je obavljala poslove nositelja statistika otpada sukladno Sporazumu s Državnim zavodom za statistiku, prema kojem ima obveze obrade podataka sukladno statističkim klasifikacijama, pripreme statistika za nacionalne i međunarodne potrebe, sudjelovanja u razmjeni podataka i projektima DZS i Eurostat-a.

7. Financijsko poslovanje

U promatranom razdoblju, Agencija poslovala je preko računa Državnog proračuna, Državne riznice.

I proračun – ukupna planirana sredstva za 2014. godinu, bila su odobrena u iznosu od **32.559.000 kn** – (Narodne novine, broj 152/13). U istim su Narodnim novinama objavljene i projekcije Proračuna za 2015. (25.793.246 kn) i 2016. (22.594.565 kn).

Tijekom godine izvršene su izmjene Proračuna kroz sustave preraspodjele sredstava i rebalansa (Rebalans I – Narodne novine, broj 39/14) od 27. ožujka i Rebalans II – Narodne novine, broj 141/14 od 1. prosinca). Konačni Proračun Agencije za 2014. godinu je iznosio 31.468.100,00 kn.

Tablica: Plan i realizacija proračunskih sredstava i sredstava pomoći u 2014. godini

	PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
A/ Proračun – sredstva pod limitima (Izvor: 11)	15.509.100,00	13.442.596,53	86,68
B/ Proračun – Izvori: 51,52	15.959.000,00	2.872.872,49	18,00
C/Proračun – Izvor: 43	-	8.143,50	0,00
SVEUKUPNO A+B+C	31.468.100,00	16.323.612,52	51,87

Ukupna realizacija **proračunskih sredstava** iz plana Agencije iznosi **86,68%**. Proračunska su sredstva planirana izuzetno analitički te su rebalansima I i II dovedena u realne okvire potrošnje.

Razloge vidljive disproporcije (manji postotak iskorištenosti – 86,68%), ali ujedno i uštedu za Proračun Republike Hrvatske) nalazimo u nemogućnosti potpunog izvršenja plana zapošljavanja za 2014. godinu i kontinuiranoj kadrovskoj fluktuaciji, radi sporazumnih raskida radnih odnosa, planiranom preseljenju Agencije na novu lokaciju – Zagreb Tower, kasnom donošenju Rebalansa II (1. prosinca 2014. godine) i znatnim uštedama u dijelu rashoda „32 – materijalni rashodi“.

Iskorištenost sredstava **pomoći** od 18% rezultat je uglavnom slabe realizacije sredstava pomoći od FZOEU koja čine 49,36% ukupnog proračuna Agencije za 2014. godinu. Razlozi slabe realizacije planiranih i odobrenih sredstava od strane FZOEU objektivne su prirode zbog činjenice da sam postupak ugovaranja od samog pokretanja javnog nadmetanja do sklapanja ugovora traje nekoliko mjeseci. Kako korisnik ino pomoći/pomoći nije ograničen planom za proračunsku godinu u trošenju sredstava pomoći (sredstva se mogu trošiti do visine uplaćenih sredstava), trošenje tih sredstava ovisi o statusu poslova na projektu, te je dozvoljen prijenos neutrošenih sredstava u sljedeće razdoblje po posebnom zahtjevu naslovljenom na Ministarstvo financija.

Izmjenom zakona o doprinosima ukazala se potreba za otvorenje Izvora 43 na postojećoj aktivnosti A730012 za potrebe plaćanja doprinosa za osobe na stručnom osposobljavanju.

Zaključak

Razvoj temeljnih aktivnosti Agencije praćenja i izvješćivanja o stanju okolišu te unaprjeđenja informacijskog sustava zaštite okoliša proveden je kroz realizaciju niza projekata po Programu „Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša“ u Republici Hrvatskoj“. Izrađen je i drugi programski dokument, Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske 2014.-2017. godine na kojeg je e-Uprava dala suglasnost u travnju 2014. godine, a Ministarstvo odobrilo tijekom prosinca 2014. godine.

Težište aktivnosti unutar informacijskog sustava zaštite okoliša, bila je razmjena podataka sa svim dionicima u Republici Hrvatskoj te integracija pojedinih tematskih podsustava kako bi se osigurala izrada složenijih izvješća te vizualizacija podataka. Upravo s navedenim ciljem, pušten je u rad *Portal prostornih podataka* i izrađeni su internim resursima webGIS preglednici pojedinih baza podataka.

Provedene su daljnje nadogradnje informacijskog sustava zaštite okoliša posebice u dijelu Informacijskog sustava zaštite zraka, Informacijskog sustava voda, Informacijskog sustava more, Informacijskog sustava za tlo i zemljište, Informacijskog sustava gospodarenja otpadom, Informacijskog sustava industrije i energetike, Informacijskog sustava zdravlja i sigurnosti te Informacijskog sustava općih tema zaštite okoliša. Sve nadogradnje potaknute su zakonskim promjenama i potrebom boljeg povezivanja sa sustavima suradničkih institucija.

Poboljšanje podrške korisnicima i obveznicima osigurano je puštanjem u rad aplikacije *Helpdesk* industrija čime je osigurana objedinjena podrška za sve baze tematskog područja sektorski pritisci. Sustav se temelji na predefiniranim prijavljenim zahtjevima čime se osigurava standardizacija rješavanja upita i povećava kvaliteta korištenja sustava ISZO-a.

Po prvi puta, Agencija je aktivno preuzela ulogu izrade i koordiniranja podzakonskih akata, poglavito izraženo u tematskom području otpad. Količina i obujam izvješća su povećani u odnosu na proteklo razdoblje, što je uzrokovano novim obvezama izvješćivanja prema EK posebno u području otpada, zraka i klimatskih promjena.

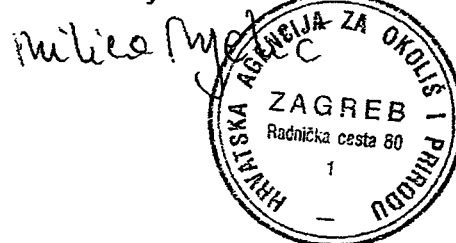
Djelujući kao nacionalni koordinator, nastavljeno je s aktivnostima koordinacije organizacije EK i međunarodnog izvješćivanja te je također pokrenuta inicijativa da se jasno organizira izrada i dostava pokazatelja za potrebe izrade NLP.

Agencija je ostvarila gotovo sve zacrtane zadatke i poslovne ciljeve iz *Programa rada i razvoja Agencije za 2014. godinu* i veliki dio nepredviđenih zadataka reagirajući pravovremeno na postavljene zahtjeve, planirane zadatke i velikim zalaganjem djelatnika.

U Zagrebu, 15. siječnja 2016. godine.

Privremena ravnateljica

Milica Bjelić

PRILOG: Popis korištenih kratica

Agencija	Agencija za zaštitu okoliša
BWD	Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006. (Direktiva o kakvoći vode za kupanje)
CDDA	Baza podataka o zaštićenim područjima (Common Database on Designated Areas)
CORINE	Koordinacija informacija o okolišu i prirodnim resursima (Coordination of Information on the Environment)
DG (ENV)	Opća uprava za okoliš (Environment Directorate – General)
DZS	Državni zavod za statistiku,
DZZP	Državni zavod za zaštitu prirode
EC; EK	Europska komisija (European Commission)
EEA	Europska agencija za okoliš (European Environment Agency)
EHOS	Emisije hlapivih organskih spojeva
EIHP	Energetski institut "Hrvoje Požar"
EIONET	Europska informacijska i promatračka mreža (European environmental information and observation network)
EMAS	Sustav Europske unije za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (ECO Management and Audit Scheme)
Eng.	engleski
E-PRTR	Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (European Pollutant Release and Transfer Register)
EU	Europska unija
EU ETS	Sustav trgovanja emisijskim plinovima Europske unije (European Union Emissions Trading System)
EUROSTAT	Statistički ured Europske unije (European statistics)
FAO	Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (Food and agriculture Organization of United nations)
FF RAC	Fleksibilni instrument za jačanje administrativnih kapaciteta (Flexible Facility and Reinforcement of Administrative Capacity)
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GEF	Globalni fond za okoliš (Global environment facility)
GHG	Staklenički plinovi (Greenhouse gases)
GIS	Geografski informacijski sustav (Geographic Information System)
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HNPROO	Hrvatski nacionalni portal registra onečišćavanja okoliša
HR	Hrvatska, hrvatski
HRVD	Hrvatske vode
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj (The International Bank for Reconstruction and Development)
ICT; IT	Informacijsko – komunikacijska tehnologija (Information and communications technology), Informacijska tehnologija
IED	Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)
IOR	Institut za oceanografiju i ribarstvo
INSPIRE	Direktiva 2007/2/EZ. Europskoga parlamenta i Vijeća Europske Unije od 14. ožujka 2007 kojom se uspostavlja infrastruktura za prostorne informacije u Europskoj zajednici (SL L 326, 4. 12. 2008.)
IPA	Instrument za pretprijetnu pomoć (Instrument for Pre-Accession assistance)
IPPC	Direktiva 2008/1/EZ od 15. siječnja 2008. o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC direktiva) (SL L 24, 29.1.2008.) kojom je zamijenjena Direktiva Vijeća 96/61/EZ od 24. rujna 1996. o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC direktiva) (SL L 257, 10.10.1996.)
ISO	Međunarodna organizacija za standardizaciju (International Organization for Standardization)
ISZO	Informacijski sustav zaštite okoliša
IT	Informacijska –tehnologija
LIFE	Financijski instrument Europske unije za okoliš (Financial Instrument for the Environment)

LRTAP	Konvencija o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (Long-Range Transboundary Air Pollution)
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MSFD	Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za sudjelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164, 25.6.2008.)
MZ	Ministarstvo zdravlja
Ministarstvo	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
NIR	Nacionalni inventar stakleničkih plinova (National Inventory Report)
NLP	Nacionalna lista pokazatelja
NN	Narodne novine
OPVN	Očevidnik prijavljenih velikih nesreća
PCB	Poliklorirani bifenili
PRTR	Registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (Pollutant Release and Transfer Register)
RC	Referentni centar
RH	Republika Hrvatska
ROD	Baza podataka o obavezama dostave izvješćivanja (Reporting obligations database)
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
RPOT	Registar postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari
QA/QC	Osiguranje i kontrola kvalitete (Quality assurance /quality control)
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SEE	Jugoistočna Europa (South East Europe)
SUKO	Sustav upravljanja kvalitetom i okolišem
TAIEX	Ured za tehničku pomoć i razmjenu informacija (Technical Assistance and Information Exchange)
TF	prijelazni instrument tehničke pomoći (Transitional Facility)
TO	Tehnički odbor
TP	Tematsko područje
UN	Ujedinjeni narodi
UNECE	Komisija Ujedinjenih naroda za Europu (United Nation economic commission for Europe)
UNEP	Program Ujedinjenih naroda za okoliš (United nations environment programme)
UNFCCC	Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (United Nations Framework Convention on Climate Change)
WB	West Balkan / zapadni Balkan
webGIS	Internetska aplikacije koja omogućuje rad s prostornim podacima
WFS	standardni protokol za dohvat i transakciju prostornih podataka (Web Feature Service)
WISE	Europski informacijski sustav o vodama (Water information system for Europe)
WMS	standardni protokol za posluživanje prostornih slikovnih karata (Web Map Service)
WWF	Svjetski fond za zaštitu prirode (World Wildlife Fund)
ZOZO	Zakon o zaštiti okoliša

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU

Broj dokumenta:29-16-/UV
Zagreb, 15. siječnja 2016.

Na temelju članka 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15) i članka 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015. godine, Upravno vijeće Agencije na svojoj 9. sjednici održanoj dana 15. siječnja 2016. godine donosi

ODLUKU

o usvajanju Izvješća o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu

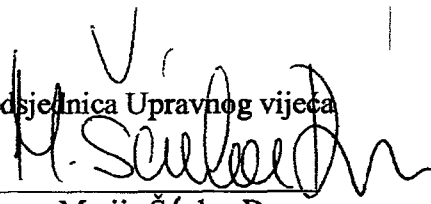
I.

Usvaja se Izvješće o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu (URBROJ: 427-24-03-16-13/38) iz siječnja 2016. godine.

II.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednica Upravnog vijeća

mr. sc. Marija Šćulac Domac

Prilog:

- Izvješće o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu (URBROJ: 427-24-03-16-13/38)

OBRAZLOŽENJE

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je Uredbom o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15).

Agencija je započela s radom dana 17. rujna 2015. godine, kao pravni slijednik Agencije za zaštitu okoliša i Državnog zavoda za zaštitu prirode.

Agencija je obveznik sastavljanja Izvješća o radu sukladno odredbama Uredbe o osnivanju Agencije i Statutu Agencije.

Odluku o usvajanju Izvješća o radu sukladno članku 15. Statuta Agencije donosi Upravno vijeće.

Predmetno Izvješće o radu odnosi se na pravnog prednika Agenciju za zaštitu okoliša za 2014. godinu. Isto je korigirano sukladno komentarima Vlade Republike Hrvatske, Koordinacije za gospodarstvo, investicije i fondove Europske unije.

Slijedom navedenog, predlaže se prihvatanje Izvješća o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2014. godinu, te podnošenje Izvješća Ministarstvu i Vladi Republike Hrvatske.